

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

Τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν

ΜΑΡΚΟΥ

Ἀρχιεπισκόπου Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ.

Ἡ τις

ποιηθεῖσα μὲν ὑπὸ Νικοδήμου τοῦ Ἀθωνίτου,

ἐπιβεωρηθεῖσα δὲ ὑπὸ

Ν. Λογάδου,

νῦν πρῶτον Τύποις ἐκδίδεται παρὰ τοῦ Πανσιωτάτου

Ἀρχιμανδρίτου, κυρίου Σαμουήλ τοῦ Ἀγιοταρίτου.

Ἀδεία τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Σοφωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου

κυρίου κυρίου ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΥ, τοῦ Βυζαντίου.

Ἐν τῷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Πατριαρχικῇ Τυπογραφείῳ.

1834.

Τοῖς ὁμογενέσιν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς.

Διὰ δύο μεγάλα καὶ θαυμαστά πράγματα τὸ Γένος ἡμῶν ἐκαυχᾶτο, ἐσεμνύνετο, καὶ ἐμεγαλύνετο, ἄνδρες ἀδελφοί καὶ ὁμόπιστοι, τὴν Ὁρθοδόξιαν λέγω, καὶ τὴν ἐπὶ γῆς Βασιλείαν. Ἀλλὰ δύο Χεῖμαρρες ὀρμητικοί, ὁ μὲν ἐξ ἀνατολῆς, ὁ δὲ ἐκ τῆς δύσεως, ἐφοβέριζον τὸ Γένος καὶ τὸ κατέπληκτον, ὅτι ἤθελον κατακλύσῃ ποτὲ καὶ τὰ δύο ἀγαθὰ του αὐτά, ὥς νὰ μὴν ὑπάρχωσι πλέον εἰς τὸ φαινόμενον.

Ὁ πρῶτος Χεῖμαρρὸς, βαθυηδὸν προχωρῶν τε καὶ πλημμυρῶν, παρέσυρε τελευταῖον, καὶ ὅλως κατέκλυσε καὶ αὐτὴν τὴν τῆς Βασιλείας μητρόπολιν, τὸ δεύτερον ἡμῶν ἀγαθόν, χωρὶς νὰ δυνήθῃ τις νὰ τὴν προσταύσῃ, καὶ νὰ πῇν ἐξαρπάσῃ ἀπὸ τὴν θλιβεράν πνιγμονὴν, μήτε ἐκ τῶν ἐνδοθεν, μήτε ἐκ τῶν ἐξωτὴν φίλων τῆς. Τὸ πεπρωμένον ἄγει καὶ φέρει τὰ ἀνθρώπινα πράγματα.

Ὁ δεύτερος Χεῖμαρρὸς, ἀφορῶν μᾶλλον εἰς τὸ πρῶτον τῶν ἀγαθῶν, παντοιοτρόπως ἠγωνίζετο νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ πεπρωμένου, νὰ παραυρῇ τὴν τοῦ Γένους Ὁρθοδοξίαν, ἀλλὰ δὲν εὐτύχησε καθ' ὅλα τὰ διάφορά του καὶ ποικίλα δοκίμια· τὸ ἔσχατον τῶν ὁποίων ἦεν τὸ πλέον σημαντικόν, καὶ παρ' ὀλίγον ἤθελεν ἐπιτύχει, ἂν ἔλειπεν οὗτος, ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος, μέγας ἀνὴρ, τῶν ἐν Βυζαντίῳ Εὐγενικῶν ὁ ἔσχατος καὶ εὐγενικώτατος κλάδος, ὁ Μάρκος, ὁ τῆς Ἐφέσου φωστὴρ.

Τούτου ὅποια μὲν εἶναι τὰ κατορθώματα καὶ οἱ ἀγῶνες, ὅσους κατέβαλεν ἐναντίον τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου Χεῖμαρρῶ, ὅς τις παρ' ὀλίγον ἔμελλε νὰ καταπνίξῃ τὸ ἱερὸν τῆς Ὁρθοδοξίας πεδῖον· ὅποια δὲ καὶ τὰ γενναῖα χαρὰκώματα, ἅπερ ἀνήγειρεν ἔπειτα πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν κινδυνευόντων ὁμογενῶν του· ταῦτα πάντα σοφοὶ κάλαμοι τὰ ἐξύμνησαν· Σίλβεστρος ὁ Σγουρόπουλος, ὁ μέγας Ἐκκλησιάρχης, Θεόδωρος ὁ Ἱερομνήμων, Ἰωάννης ὁ Νομοφύλαξ, Γεώργιος ὁ καὶ Γεννάδιος, ὁ Σχολάριος· Νεκτάριος καὶ Δοσίθεος, οἱ Πατριάρχαι τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ ἔσχατος ὁ Πάριος Ἀθανάσιος. Ἐγὼ δὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου μόνου, τὰ ἐξῆς ἐπιτηρώτατα ἐκθέτω ἐνταῦθα, διὰ νὰ δείξω ὅπως οὖν τοῦ ἥρωος ἡμῶν

τὸ μέγα κατόρθωμα, καὶ ὁπόσων πρὸς αὐτὸν εἴμεθα ἀφειλέται.

Διότι, ἐὰν οὗτος ᾔθελεν ἐνδώσῃ εἰς τοὺς ἀγρίους τοῦ μεγάλου Χειμάρρου φοβερισμούς, καὶ τὰς ἄλλας του μεθοδείας, ὡς ἐκπροσωπίζων καὶ τὰς μεγάλας Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς, καὶ Ἐξαρχος ὢν τῆς Συνόδου, ἀφαντος μὲν ἡ Ὁρθοδοξία ᾔθελε γένει, ἀφαντος δὲ καὶ ἡ θεσπεσία γλῶσσα τοῦ Ἑθνους, καὶ ἡ παιδεία του ἡ Ἑλληνική, καὶ ὁ ἐθνικὸς χαρακτήρ του· ᾔθελε συμμιχθῇ μὲ τοῦ Χειμάρρου τὰ θαλερὰ ρεύματα· ᾔθελε συγχρωτισθῇ μὲ αὐτὰ, καὶ ἡ διαύγεια τῶν ἡθῶν καὶ ἐθῶν του ᾔθελεν ἀμαυρωθῇ, διὰ νὰ μὴν εἰπῶ, ᾔθελεν ἐκλείψῃ, μείνασα ἀδιάκριτος καὶ εἰς τὰ πλέον ἰσχυρὰ τῶν κριτικῶν τηλεσκοπία τε καὶ μικροσκοπία.

Καὶ λοιπὸν, κοντὰ τοῦ ὅτι κατεκλύσθη ἡ Βασιλεία, τὸ ἐν τῶν ἀγαθῶν, ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τῶν Χειμάρρων, ᾔθελε κατακλυσθῇ καὶ τὸ ἄλλο, ἡ Ὁρθοδοξία, ὑπὸ τοῦ ἄλλου· ὥς συγχρόνως ᾔθέλομεν ἔχει ἀπωλεσμένα καὶ τὰ δύο μέγιστα ἀγαθὰ· ὢν τὸ παραμεῖναν εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς τοῦ τοῦ Ἀγίου ἐπισπερχείας καὶ ζήλου, εἶναι ὁμολογουμένως τὸ ὑψηλότερον ἀσυγκρίτως, καὶ ὅλως σεβασμιώτερον, ὡς καὶ εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν ἡμῖν συμβαλλόμενον.

“... οὐ γὰρ εὐσέβεια συνθνήσκει βροτοῖς·

καὶ ζῶσι, καὶ θάνωσιν, οὐκ ἀπόλλυται.”

ἂν πρέπη νὰ μεταχειρισθῶ τοῦ σοφοῦ Σοφοκλέους τὰς λέξεις· (ἐν Φιλοκτ. περὶ τὰ τέλ.) Μήτε ἡδύνατό τι νὰ κατορθώσῃ ἐκεῖνος ὁ Χειμάρρος, καθὼς ἐκόμπαζε πρὸς τοὺς ἡμετέρους, ἐναντίον τοῦ ἄλλου Χειμάρρου· ὅς τις μετ’ οὐ πολὺ, ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀπορροφήσῃ καὶ ἐκεῖνον, καὶ τὰ ἄλλα τῆς Εὐρώπης Βασιλεία· ἀλλὰ διὰ τινος περιστάσεως μόλις ἡδυνήθη νὰ ἀποσώσῃ τὸν ἑαυτὸν του, πολλῶ δὲ μᾶλλον νὰ βοηθήσῃ καὶ ἄλλους· καὶ ἔπρεπε μὲν οἱ ἡμέτεροι νὰ τῷ εἰπῶσι, Σῶσον σεαυτὸν ἀυχήτᾳ· ἀλλὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος ὑπὸ τυφλῶν διοικεῖται ἐλπίδων.

Ἐν τούτῳ, ἂν διὰ τῆς ἐπισπερχείας, καὶ ζήλου, καὶ ἀγῶνος τοῦ ἡρώος μας, διεσώθῃ καὶ ὁ Ἑθνικὸς τοῦ Γένους χαρακτήρ, καὶ ἡ γλῶσσα καὶ ἡ παιδεία, καὶ ἡ Ὁρθοδοξία, τὸ ἱερὸν μας ἐκ τῶν προγόνων κειμήλιον, τὸ μόνον τῶν ἀγαθῶν· τίς ᾔθελεν ἔπειτα εἶναι τόσο ἀτάσθαλος; τόσο μισογενής; τόσο μισόγλωσσος τῶν Μουσῶν; τόσο ἀπαίδευτος, καὶ

τόσον ἀσεβής, ὅς τις νὰ μὴ θαυμάζῃ τοῦτον τὸν Ἅγιον; νὰ μὴ τὸν ἐγκωμιάζῃ; νὰ μὴ τὸν δοξολογῇ; καὶ νὰ μὴν ἀποδίδῃ εἰς αὐτὸν τὰ πλέον εὐγνώμονα τῆς ψυχῆς του αἰσθήματα, τὰς πλέον ὑψηλότερας τιμὰς, οἷας ἀποδίδωσιν εἰς ὅλους τοὺς προμάχους τῆς Εὐσεβείας, τοὺς παλαιούς ἀγίους διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῆς οἰκουμένης φωστῆρας ἀειλαμπεῖς; ὅς τις καὶ ἐν τῷ ἀποθνήσκειν ἀκόμη, δὲν ᾔξιώσε, παρὰ νὰ προνοήσῃ νὰ παρακαταθέσῃ τὸ τιμαλφέςατον τῆς Ὁρθοδοξίας κειμήλιον τῷ ἄρχοντι Γεωργίῳ τῷ Σχολαρίῳ, τῷ μετὰ τὴν ἄλωσιν Γενναδίῳ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ, τῷ καὶ ἀγιώτατον αὐτὸν διακηρύξαντι, καὶ τὰς πρεσβείας αὐτοῦ ἐξαιτουμένῳ ἐν ταῖς πρὸς Θεὸν εὐπαρρησιάζουσιν ἐντεύξεσιν, καὶ μονωδίαν ποιήσαντι ἐπὶ τῇ κηδεῖα αὐτοῦ· (Τόμ. Ἀγάπ. σελ. 25—26 κξ.)

Ἐὰν μὴ ποιῶμεν οὕτως ἀδελφοί μου ὁμογενεῖς, οὐ μόνον θέλομεν λογίζεσθαι τῆς ἀχαριστίας τὰ τέρατα, ἀμνημονοῦντες τῶν εἰρημένων εὐεργεσιῶν· ἀλλὰ καὶ μεγάλως βέβαια ἀμαρτάνομεν· διότι ἡ πρὸς τὸν Ἅγιον ἀτιμία καὶ περιφρόνησις, ἡ ἀνυποληψία, εἰς τὸν ἴδιον Θεὸν ἀναφέρεται, ὑπὲρ οὗ γενναϊότατα ἡθλήσε, καὶ διὰ τοὺς ἀδελφούς τοῦ ὁποίου ἦτον ἔτοιμος νὰ θυσιάσῃ καὶ τὴν ψυχὴν του· διότι καὶ ὁ Κύριος ὑπὲρ αὐτῶν ἔχυσε τὸ πανακήρατον αἷμά του.

Ὁ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀκμάσας, καὶ διαπρέφας καὶ βίῳ καὶ λόγῳ Ἰωσήφ ὁ Βρυέννιος, ὁ σπουδαιότατος ἐκεῖνος ἀνὴρ, ὁ Θεολογικώτατος ἐκεῖνος Διδάσκαλος, καὶ τῆς ἀληθείας ὑπασπιστής, ἀποθανὼν εἰς τὴν μὴν τοῦ Χαρσιανίτου ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρὸ τῆς ἐν Φλωρεντία ψευδοσυνόδου, τοῦτον τὸν Μάρκον ἔσχεν ἐπαινέτην του, διὰ τὸν πρὸς τὴν Ὁρθοδοξίαν ζήλόν του, τὸν ὁποῖον ἔπνεε καὶ αὐτός· καὶ ἐποίησεν ἐπ’ αὐτῷ τοὺς ἐπιταφίους ἰάμβους, οὓς εὐρήσεις ἐν τῷ Γ'. τόμῳ τῶν τοῦ Βρυεννίου, ἅπερ ἐξέδωκεν εἰς φῶς ὁ μέγας Εὐγένιος. Οὐκοῦν ὁ τοῦ Ὁρθοδόξους τιμῶν, πῶς δὲν εἶναι ἀξίος καὶ αὐτός, ὡς τῆς Ὁρθοδόξιας, καὶ μᾶλλον ἐκείνων ὑπέρμαχος, νὰ μὴν ἀπολαμβάνῃ τὰς ἰσὰς τιμὰς, καὶ νὰ μὴ γεραίρεται ἐν τῷ τῆς Ἐκκλησίας συστήματι;

Διὰ τοῦτο καὶ Θεόδωρος ὁ Ἱερομνήμων, ἐποίησεν ἐπιταφίους ἡρώικους εἰς τὸν Ἅγιόν μας, οἳ τινες ἐτυπώθησαν χάριν τῶν φιλομάχων, ταυ-

(δ'.)

ταύτων εἶπεν, χάριν τῶν φιλορθόδοξων, εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος βιβλίου, διορθωθέντες ὑπ' ἐμοῦ ἐκ τῆς τοῦ χρόνου διαφορᾶς. Καὶ ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει συγκροτηθεῖσα Σύνοδος ἐν τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ ἐπὶ τοῦ ἐσχάτου Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, παρόντων καὶ τῶν τριῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς, δείκνυσιν αὐτὸν κατ' οὐδὲν διαφέροντα τῶν πάλαι διαβεβοημένων πατέρων καὶ διδασκάλων ἐπὶ σοφίᾳ καὶ δογματικῶν ὀρθότητι. (Τόμ. Καταλλαγ. σελ. 457.)

Καὶ διὰ τοῦτο μετὰ ταῦτα Νεκτᾶριος καὶ Δοσίθεος, οἱ σοφοὶ Πατριάρχαι τῶν Ἱεροσολύμων, ἐκθειάζουσιν αὐτὸν ταῖς ἀνωτάτω τιμαῖς, ἐν τοῖς ἑαυτῶν ἀθανάτοις συγγράμμασι. Διὰ τοῦτο καὶ Σεραφεῖμ ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης διὰ Συνοδικῆς ἀποφάσεως, ἐκ πολλῶν ἀποδεικνύει καὶ συνίστησι τὴν ἀγιότητα τοῦ ἀνδρός, καὶ τοὺς μὴ οὕτω φρονούντας αὐτὸν ἀποδοκιμάζει λαμπρῶς ἐν ἐπιτιμίοις Ἐκκλησιαστικοῖς, ἢ τις ἀπόφασις κεῖται ἐνταῦθα πρὸς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τετυπωμένη, ὡς περιληπτικὴ τῶν ἀπάντων, ὧν εἵπομεν νοημάτων.

Ἐκ τούτων ὠρμημένος, Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, ὁ Ἱερόσοφος ἐκεῖνος Διδάσκαλος, εἰς πλάτος περιγράφει τὰ ἄλλα καὶ τὰ παλαιόματα τοῦ ἁγίου μας, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Βιβλίῳ Ἀντίπαπας, συνερανισμένος ἐκ τῶν τοῦ Σιλβέστρου Σγουροπούλου, καὶ ἐκ τοῦ Τόμου τῆς Χαρᾶς, τῆς Ἀγάπης, καὶ τῆς Καταλλαγῆς τοῦ Μακαριωτάτου Δοσιθέου.

Νικόδημος δὲ ὁ πολυμαθέστατος, τὸ τῆς Ἐκκλησίας λαμπρὸν σεμνολόγημα, ἐσύνθεσε τὴν Ἀσματικὴν τοῦ Ἀκολουθίαν, τὴν παρούσαν, ἀξιολογωτάτην, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου, δι' ὅσους θέλουσι νὰ τὸν ἐορτάζωσιν, ἂν καὶ ἦτον ἐν τῷ ἁγίῳ Ὄρει καὶ ἄλλαι αὐτῆς παλαιότεραι.

Ταύτην τὴν Ἀκολουθίαν ἐκδίδωσιν ἤδη εἰς τὸ κοινὸν τῶν Ὁρθόδοξων ὁμογενῶν, ὁ Πανοσιώτατος ἐν Ἱερομονάχοις καὶ Ἀρχιμανδρίτης κὺρ Σαμουήλ, Πελοποννήσιος μὲν τὴν πατρίδα, Ἀγιοταφίτης δὲ τὴν μετάνοιαν, διὰ τὴν πρὸς τὸν Ἅγιον τοῦτον εὐλάβειαν, συλλογιζόμενος οἷα καὶ ὅσα καλὰ ἀπήλαυσε τὸ Γένος ἡμῶν παρ' αὐτοῦ, παρακαλέσας με νὰ ἐπιθεωρήσω καὶ γὼ, καὶ νὰ κάμω τὴν προσήκουσαν τῶν χειρ-

(ε'.)

ρογραφικῶν σφαλμάτων διόρθωσιν, καὶ εἴ τι ἄλλο δύναμαι νὰ υποσημειώσω ὠφέλιμον. Καὶ λοιπὸν τοιαύτη ἐκδίδεται. Ἄξιον δὲ ἐστὶ νὰ ἐπαινῶμεν τὸν ἄνδρα διὰ τὸν ζῆλόν του, καὶ νὰ τὸν μιμώμεθα εἰς τὰς ἀγαθοεργίας, καὶ νὰ ἐπευχώμεθα ὑπὲρ αὐτοῦ τὰ σωτήρια. Ἐρρώσθε.

Ἐν Κωνσταντινουπ. αὐλῇ. Νοεμ. ε'.

Ὁ ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς ὑμῶν,

Ν. ὁ Λογάδης.

Ἡρωελεγεῖον Ν. Λογάδου.

Μάρκος, πρόσθεν ἐπαρκέσσας τῇ Πίσει ὁρθῇ,
ἀρκέσει καὶ νῦν, βαλλομένη ἐτέροις.

Πολλοὶ Μάρκοι ἐσονται, ὅπλοις τε καὶ ἰδμοσύνησι
κείνου, καὶ χάριτι χρησάμενοι θεόθεν.

Ἡ Χαῖρε Πάτερ, χαῖρ' ὦ γλυκύθυμον ἄεισμα, νέον τε,
καὶ σάου εὐσεβείας, καὶ βλαβέων Λογάδην.

Γρηγορίου Στουδίτου.

Ταρβαλέον Χείμαρρον, εὐσεβείης τε ὀλεθραν,
ᾗλεσεν ἐν Συνόδῳ, Μάρκος ὁ τῆς Ἐφέσου.

Κάββαλεν ἐχθίσους, ἰδὲ Παππικὸν ὄχλον ἐνίκῃ,
ἐντεσι σὺν κλειτοῖς, Πνεύματος Οὐρανίου.

ΜΗΝΟΣ' ἸΑΝΝΟΤΑΡΙΟΥ' 19'.

Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Μάρκου Ἀρχιεπι-
σκοπού Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ.

Ἐσπέρας, ἐν τῷ μικρῷ ἑσπερινῷ ἱσθῶμεν εἰχους δ' καὶ ψάλλομεν σι-
χηρά προσόμοια.

ἤχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρὸν.

Ὅτε πρὸς ἀγῶνας ἀνδρικῶς, τοὺς ἀσκητικοὺς Μάρκε μάκαρ, χαίρων
ἐχώρησας, καὶ σαρκὸς καὶ αἵματος ὤφθης ἀνώτερος, καὶ Θεῷ μόνῳ ᾔνω-
σας, σαυτὸν θεῖς Πάτερ, διὰ καθαρότητος καὶ ἐκτενοῦς προσευχῆς· τότε
Θεοφόρος ἐγένου, καὶ προεχαλκεύθης ὡς ξίφος, ἵνα Δυτικῶν συγκόλῃς
φάλαγγας.

Ὅτε ἐπινεύσει Θεϊκῇ, εἰς τὸν τῆς Ἐφέσου προέβης, θρόνον αἰοῖδιμε,
καὶ Δύσιν κατέλαβες ὑπὲρ ἐνώσεως, καὶ προσθήκην διήλεγχες, τὴν ἐν
τῷ Συμβόλῳ· τότε οἱ ἀκούοντες σοφίας λόγων σου, ταῦτα πρὸς ἀλλή-
λους ἐβόων, ὄντως διὰ σώματος τούτου, φθέγγεται τὸ Πνεῦμα τὸ πα-
νάγιον.

Ὅτε ἐπειθάρχησαν κακῶς, καὶ ψευδοῦς ἐνώσεως ὄρω, πάντες ὑ-
πέγραψαν, σὺ δὲ οὐκ ἐνέδωκας Μάρκε Θεόσορε, ἀλλ' ἀντέσχες σεφρό-
τατα, ὁ μόνος πρὸς πάντας· τότε ὁ μέγαλαυχος Πάπας Εὐγένιος,
λύπη ἐν μεγίστῃ καὶ ζέων, καὶ ἐν ἀπογνώσει τελείᾳ, οὐδὲν ἐποίησαμεν,
ἐβόησεν.

Ὅτε ἐκοιμήθης ἱερῶς, τὸν ἁγίοις πρόποντα ὕπνον, Μάρκε αἰοῖδι-
με, τότε Θεολόγων σε δῆμοι προέπεμψαν, ὡς αὐτῶν σεφρόν προμάχον,
καὶ πάντων Ἀγέλων τάγματα ἐκρότησαν ἐν τῇ ἀνόδῳ σου· τότε
καὶ Τριάς ἡ ἁγία, ὑπὲρ ἧς σεφρῶς ἠγωνίσω, δόξης σε σεφάνους ἐσεφά-
νωσε.

Δόξα ἤχος α'.

Χρεωστικῶς ἐκτελοῦμεν τὴν μνήμην σου, Μάρκε παναοῖδιμε, τῆς

ἀκραιφνοῦς τῶν πατέρων δόξης ὑπερμαχε ἀπροσμάχητε, καὶ πάντων Ὁρθοδόξων τερπνὸν ἀγαλλίαμα· τῆς γὰρ θείας πίσεως, τοῖς παρα-
 χαρακταῖς Λατίνοις λυμαινόμενης, τῇ κιβδηλεύσει τοῦ θειοτάτου Συμ-
 βόλου, καὶ πάντων ἀπλῶς τῶν ἡμετέρων, τὴν κακοδοξίαν τῆς Δύσεως
 παραδεξαμένον, σὺ μόνος ὤρθης ἀνένδοτος, ὃ πρᾶγμα ξενήκουσον, ταῖς
 παρὰ τῶν ἐναντίων ἐπιφοραῖς· καὶ μόνος τὴν Πάπικὴν τιάραν κα-
 τεπάτησας. Διόσε προσάτην ἀμαχον τῆς Ὁρθοδοξίας μονώτατον
 γινώσκοντες, εὐεργέτην ἐπιγραφόμενοι, εἰς τοὺς αἰῶνας μελωδικῶς σε
 γεραίρομεν. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Εἰς τὰ ἀποσίχαι. ἤχος β'. οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ.

Ἄρμα τῆς παντουργοῦ, χάριτος ἀνεδείχθης, καὶ οἶκος τῆς Τριά-
 δος, τερπνός τε καὶ ὡραίος, Πατρός, Υἱοῦ καὶ Πνεύματος.

Στίχ. Τὸ σῶμα μου λαλήσει σοφίαν.

Μάχαρι τμητικῇ, καὶ πέλεκυς ἀμφήκης, ἐγένον θεῖς Μάρκε, φε-
 τὰ Λατίνων πλάνης, ἐκτέμνων θεῖα χάριτι.

Στίχ. Στόμα δικαίου μελετήσεται σοφίαν.

Χάριτας προτρυνεῖ, σοὶ Μάρκε Ὁρθοδόξων, ἅπανα Ἐκκλησία, ὁρ-
 θοδοξεῖν πειθεῖσα, ἐκ σοῦ Ὁρθοδόξοτάτε.

Δόξα. καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Δέσποινα ἀγαθὴ, ἅμα τῷ θεῷ Μάρκε, καὶ πᾶσι τοῖς ἀγίοις, τὸν
 σὸν Υἱὸν δυσώπει, σωθῆναι τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Ἀπολυτίκ. Θείας πίσεως. ἤχος γ'.

Θείας πίσεως ὁμολογία, μέγαν εὐρατο ἡ Ἐκκλησία, ζηλωτὴν σε
 θεῖε Μάρκε πανεύφημε, ὑπερμαχοῦντα πατρίῳ φρονήματι, καὶ κα-
 θαροῦντα τοῦ σκότους ὑψώματα. Ὅθεν ἀφείδιν, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέ-
 τευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τοῖς σε γεραίρουσι. — Σε τὴν μεσιτεύσασαν.

Ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, ἐν τῇ Ἀγρυπνίᾳ, μετὰ τὸν προοιμιακόν,
 σιγολογοῦμεν τὸ, Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς δὲ τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, ἰσῶμεν
 εἰχούς ἡ· καὶ ψάλλομεν εἰχηρὰ προσόμοια.

ἤχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν.

Τὸν πυρίπνοον ῥήτορα, Θεολόγον τὸν ἄριστον, σύλον τὸν ἀκράδαντον
 θείας πίσεως, ὁρθοδοξίας μονώτατον, πρόμαχον καὶ φύλακα, ὁπλοθήκην
 τὴν

τὴν καλὴν, τῶν δογμάτων τοῦ Πνεύματος. Δεῦτε σήμερον, τὸν ἀσί-
 διμον Μάρκον ἡ καθόλου, Ὁρθοδόξων Ἐκκλησία, μελωδικῶς εὐφημή-
 σωμεν.

Ἀσραπὴ ἡ τοῦ Πνεύματος, ἡ βροντὴ ἡ τῆς χάριτος, οὐρανὸς ὁ
 πάγχρυσος ἐξηγούμενος, ὁρθοδοξίας τὰ δόγματα· φωστὴρ ὁ λαμπρό-
 τatos, Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ· Ἰωάννης ὁ δεῦτερος ἐπιστήσιος· οὐ
 καὶ θρόνον ἐκόσμηε τῆς Ἐφέσου· παρὰ πάντων εὐφημείσθω, Μάρκος
 ὁ θεῖος ἐν ἄσμασιν.

Δανιὴλ μὲν τὸ πρότερον, Θεοσόφῳ τεχνάσματι, δράκοντα διέβρηξε
 Βαβυλώνιον· σὺ δὲ ὦ Μάρκε τοῖς λόγοις σου, τὸν Ῥώμης Εὐγένιον,
 Ἰταλίας τὸν δεινόν, καταβέβληκας δράκοντα, λυμαινόμενον, τῇ προ-
 σθήκῃ τὴν πίσιν τῶν Πατέρων· καὶ Χριστοῦ τὴν Ἐκκλησίαν, τῆς αὐ-
 τοῦ λύμης διέσωσας.

ἤχος β'. Ποίαις εὐφημιῶν σέμμασιν.

Ποίαις μελωδικαῖς ἄσμασιν, ἐπαινέσωμεν τὸν θεῖον Μάρκον, ῥή-
 τορα ῥητόρων τὸν ἔνθεον; καὶ τὸν δημιουργὸν τῆς χάριτος; λιγυράν
 ρωνὴν τῆς Ἐκκλησίας; τὸ σῶμα, τῆς εὐσεβείας τὸ θεσπέσιον; τὰ χεί-
 λι, τὰ οὐρανόβροντα τῆς πίσεως; γλῶσσαν τὴν ἐκδικον δόξης, ὁρθῆς
 τῶν Πατέρων; ὑφ' ἧς ἄφωνοι καὶ πτηνεῖς, εἰς γῆν καταβλήθησαν, οἱ
 τῆς Δύσεως ὡς ἐμβρόντηται.

Ποίαις νικητικοῖς ἄνθεσι, σεφανώσωμεν τὸν θεῖον Μάρκον; τῆς
 ὁρθοδοξίας τὸν πρόμαχον; καὶ κακοδοξίας ἀντίμαχον; τὸν λαμπρὸν
 Χριστοῦ τρισαριεῖα; τὸν πύργον, ὁρθῶν δογμάτων τὸν ἀκλόνητον; τὸν
 μέγαν, παγκράτιάρχη τὸν ἀήττητον; τὸν ἀληθῆ μονομάχον, Ὁρ-
 θοδόξων πάντων; τὸν δι' οὐ ὄφρυν Δυτικῶν, Χριστὸς καταβέβληκεν, ὁ
 ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

Ποίαις Ἱεραρχῶν σέμμασιν, ἀναδήσωμεν τὸν θεῖον Μάρκον; τῆς
 Ἐφέσου πρώην τὸν πρόεδρον; νῦν δὲ οἰκουμένης Διδάσκαλον; τοπα-
 τηρητὴν ἐφ' ὧς θρόνων; τὸν μέγαν, Ἀρχιερέα τε καὶ ὄσιον; προβάτων,
 τῶν λογικῶν ποιμένα ἄριστον; τὸν μιμητὴν τοῦ Δεσπότου; τὸν ψυχὴν
 ἰδίαν ἐκτιθέντα ὑπὲρ αὐτῶν; καὶ πᾶσιν αἰτούμενον, ἰλασμὸν καὶ μέγα
 ἔλεος.

Δόξα ἡχος πλάγιος β'.

Σήμερον ἀνέτειλεν ἐν τῷ σερῳματι τῆς Ἐκκλησίας, ἡ σεβάσμιος πανήγυρις τοῦ Ἱεράρχου, καὶ τῆς ὀρθοδοξίας ἡμῶν προμάχου καὶ φύλακος. Δεῦτε οὖν φιλέρτοι πάντες, τὰ χαριστήρια τούτῳ προσάγοντες, ἐν φωναῖς ἀλαλαγμοῦ, τὴν μνήμην αὐτοῦ ἑορτάσωμεν, λέγοντες. Χαίροις Μάρκε αἰόδιμε, τῆς ἐώας φωστῆρ ὁ λαμπρότατος, καὶ τῆς δύσεως πρῆστῆρ φλογερότατος. Χαίροις τῶν Ὀρθοδόξων ἡμῶν τὸ μέγα ἐκνίκημα, καὶ τῶν κακοδόξων Λατίνων τὸ παγτέλειον ἥττημα. Χαίροις ὁ ὑπὲρ τῆς δόξης τῶν πατέρων, μυρίους πόνους καταβαλόμενος, καὶ πρὸς τὴν αἵρεσιν μέχρις αἵματος ἀνταγωνισάμενος. Αἰτησαι πρεσβείαις σου, ἀσαλεύτους ἡμᾶς ἐν τῇ πίσει τηρηθῆναι, καὶ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Καὶ νῦν. Τίς μὴ μακαρίσει.

Εἶτα τὰ ἀναγνώσματα. Γενέσεως τὸ ἀνάγνωσμα. Ἀκούσας Ἀβραμ ὅτι ἠγμάλωτεται ὧτ' ὁ ἀδελφιδ. Παροιμιῶν, τὸ ἀνάγνωσμα. Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίου. Σοφίας Σολομῶντος. Ἐγκωμιαζομένου δικαίου.

Εἰς τὴν λιτὴν ἡχος α'.

Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ πόλις ἡ Κωνσταντίνου, ἡ γόνον ἐνέγκασα, πάντας διενεχόντα, Μάρκον τὸν αἰόδιμον, ἐώας τὸν ἀήττητον ἀριεῖα, ἀριεῖα καὶ λαμπρῶς, τὸν ὕψιστον Πάπαν καθελόντα, τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος. Ἀνάλαβε τῶν ἀσμάτων, τὴν λιγύεθογον κινύραν, καὶ μέλπε τὸν αἰσχύναντα τῶν Λατίνων τὰ εἶρη, περικροτοῦσα φαιδρῶς τούτου σήμερον, τὴν μνήμην τὴν ἐνδοξον.

Ὁ αὐτός.

Ὡς μέγα ὑπάρχει σου τὸ κατόρθωμα, ἀγιώτατε Μάρκε· ὡς θαυμαστή σου καὶ ξενήκουστος ἡ ἐνσασίς· τῶν γὰρ ἡμετέρων, τῶν μὲν βία, τῶν δὲ πειθοῖ, ἀπλῶς ἀπαξάπαντων, τῇ τῆς πίσεως ὑπαχθέντων καινοτομίᾳ, σὺ μόνος καρτερόφυγε, ὑπὲρ τῆς πατρώας δόξης μέχρι τέλους ἀντέσχες πρὸς ἅπαντας, Λατίνους τε φημί καὶ Λατινόφρονες. Καὶ γὰρ τοὺς ἀφείλοντάς σοι συμμαχεῖν ὡς ἀδελφούς, πολεμίους ἔσχες, καὶ δεινῶς ἀντιβαίνοντας. Διὰ τοῦτο ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, αἰνετὸν τὸ ὄνομά σου, Ἱεράρχα πανθαύμασε, ὡς μόνου σου τὴν τοῦ μονογενοῦς θεολογίαν ἀπαράτρωτον φυλάξαντος. Διὸ καὶ νῦν

παρ-

παρρησίαν πρὸς αὐτὸν κεντημένος, θεόμειλα, πρέσβευε ὑπὲρ τοῦ φυλάττεσθαι ἡμᾶς ἀνθρώπους, ἐκ παντοίας αἱρέσεως.

ἡχος δ'.

Τῶν Ὀρθοδόξων τὰ συστήματα, χρεωστικῶς σε μακαρίζει Μάρκε τῆς Ἐφέσου πρόεδρε, ὡς εὐσεβείας σύλον σερῶν, καὶ πρόμαχον ἀήττητον. Σὺ γὰρ ἐν Φεβριάρα καὶ Φλωρεντία, ἀναφανδὸν ἐξήλεγξας τῶν κακοδόξων Ἱταλῶν, τὴν ἀντίχριστον καινοτομίαν τῆς θείας πίσεως, Πνευματομάχους τοῖς πᾶσι γνωρίσας, ὡς τὴν μοναρχίαν τῆς Θεότητος, εἰς διαρχίαν τέμνοντας. Γρηγόριον δὲ καὶ Βησσαρίωνα, ὡς Παπολάτρας ἀναφανέντας καὶ ἀλλοτριόφρονες, πανταχοῦ ὡς μισόθρηας σπλιτεύσας, τὴν ὀρθόδοξον πίσιν σαλευομένην ἐκράτυνας. Ἦν καὶ ἡμᾶς διαφυλάττειν μέχρι τέλους ἀπαράτρωτον, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, ὡς ἔχων πρὸς αὐτὸν παρρησίαν πολλήν, πάτερ ἀγιώτατε.

Δόξα ἡχος πλάγιος β'.

Ἀδαμάντινε τὴν ψυχὴν, Μάρκε παναίδοιμε, φωστῆρ διαυγέσατε, τοῦ νοητοῦ τῆς Ἐκκλησίας σερῳματος· εὖλε ἀπερίτρεπτε τῆς εὐσεβείας, τίς σου κατ' ἄξιαν δυνήσεται παραστῆσαι τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀγῶνας τοὺς τε πρὸς τοὺς ἀλλοτρίους, καὶ μὴν καὶ τοὺς οἰκείους τῆς πίσεως; μεθ' ὧν ἀνδρικότατα συμπλεκόμενος, τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος, τὸ ὑπερθαύμαστον τῆς νίκης κατὰ πάντων ἀνέστησας τρόπαιον, ὡς ἡ ἐκ τοῦ Παπικοῦ εἴματος, προσελθοῦσα ἀπόφασις τρανῶς ἐμαρτύρησε λέγουσα, Ἐποιήσαμεν οὐδέν, πάντως οὐδεὶς. Ὡς νέον δὲ Ζοροβάβελ σὲ κηρύττομεν, ὅτι τὴν ἐν Ἱταλίᾳ πεπτωκυῖάν πως ὀρθόδοξον ἡμῶν πίσιν, οἴκαδε ἐπιστρέψας ἀνώρθωσας, καὶ ἀπανταχοῦ, ταῖς θεοσόφοις σου διδασκαλίαις συνέστησας. Διὸ καὶ εἰς αἰῶνας, εὐφημοῦμεν τὴν ἐνδοξον μνήμη σου.

Καὶ νῦν. Θεοτόκε σὺ εἰ ἡ ἄμπελος.

Εἰς τὸν εἶχον προσόμοια. Χαίροις ἀσκητικῶν ἄλ.

Χαίροις ὁ Ἱερώτατος νοῦς, Θεολογίας ὁ καλὸν ὁ εὐθύτατος, Τριάδος τῆς ὑπερθεοῦ, ὁ συντηρήσας καλῶς, ἀσυγχύτους θείας ιδιότητας. Πατὴρ μὲν τὸ αἷτιον, μόνον εἶναι Θεότητος· αἷτιατὸν δὲ, τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πνεύματος, θείους δόγμασι, Θεολόγων ἐπόμενος.

Τὸ

τὸ αἰτιαταίτιον, ὁ πόρρω βαλλόμενος, ὡς σύγχυσιν ἑπεισάγων,
καὶ σμήνος ἄλλων αἰρέσεων, Χριστὸν ἐκδυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος. εἰχ. Τὸ σῶμα μου λαλήσει σοφίαν.

Χαίροις ὁ Ἱερός γραμματεὺς, τῆς ὑψηλῆς Θεοσοφίας τῆς χάριτος τὸ σῶμα τῶν Θεολόγων, τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ, ὁ μέγιστος γίγας καὶ ἀήττητος· Βῆσσαι τὸ καύχημα Ζοροβάβελ ὁ δεύτερος· ὁ ἀναστήσας τὸ ὀρθόδοξον φρόνημα, ὃ κατέπεσεν, ἐν τῇ Δύσει τὸ πρότερον· Ἀνθρώπε ἐπουράνιε, ἐπίγειε ἅγιε, τῶν Ὀρθοδόξων ἡ δόξα, σκεῦος χαρίτων τοῦ Πνεύματος, Χριστὸν μὴ ἐλλίπτῃς, ἱκετεύειν ὑπὲρ πάντων τῶν εὐσημούντων σε.

σίχη. νόμα δικαίου ἀποσάζει σοφίαν, χεῖλη δὲ ἀνδρῶν ἐπίσαν.

Χαίροις Ἱεραρχῶν καλλονή, τῶν ἀσκητῶν περιφανὲς σεμνολόγημα.
ὁ πράξει καὶ θεωρίᾳ, κεκοσμημένος λαμπρῶς, ἀρετῶν τῶν θείων το
θησαύρισμα· πραότητος σκῆνωμα, προσευχῆς ἐργαστήριον· τῆς ἀεν
γάτου, τῆς σοφίας κειμήλιον· ταπεινώσεως, τὸ τερπνὸν ἐνδιατήριμα·
ἡλίου διακρίσεως· εἰρήνης τὸ τέμενος· διπλῆς ἀγάπης ὁ αἶκος, τῆς
πρὸς Θεὸν καὶ τὸν ἑγῆστα· Χριστὸν ἐκδυσώπει, τοῦ διορίσασθαι τῷ
κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος. Δόξα ἡχος δ'.

Δεῦτε οἱ Ὁρθόδοξοι πάντες, καὶ εὐπεθείας ζηλωταί, δεῦτε καὶ
θεάσασθε τοῦ θεοῦ Μάρκου, πάλιν καὶ νίκην ξενήκουσον, τοῦ
ὄρους υπερβαίνουσας, τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως. Ὡ τοῦ θαύματος
εἰς ἀνὴρ μονώτατος, τὴν πανοπλίαν ἐνδεδυμένος τοῦ ὁρθοδόξου φρο-
νήματος, ἐν τῇ καρδίᾳ ἵσταται τῆς Ἱταλίας, Ἰουλιανὸν καὶ Ἰωάν-
νην, καὶ πάντας τοὺς ἐναντίους, ἀλλοτρίους τε καὶ τοὺς ἡμετέρους,
γενναίως ἐλέγχων, καὶ κατὰ κράτος νικῶν. Ὅντως αὕτη ἐστὶν ἡ νί-
κη, ἡ τὸν κόσμον νικήσασα, ἡ ὁρθόδοξος πίστις ἡμῶν· καὶ ὁ ἐν αὐτῇ
καὶ κατ' αὐτὴν πιστευόμενος Χριστὸς ὁ Θεὸς, καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν
ἡμῶν. Καὶ νῦν. Ἐκ πανταίῳ

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίου .

Εἰς τὸν ὄρθρον Κάθισμα, μετὰ τὴν α΄. ψαλμογίαν.

Τὸν τάφον σου σωτήρ.

Πύξινον μουσικόν, καὶ θεόγραφον πλάνη, καὶ βίβλον νοητὴν πρὸ
κηρυττομένην Μάριον· ἐν αἷς ἀναγινώσκονται, τὸ τῆς πίστεως σύμβολον.

ἀπαράτρωτον, καὶ τὴν Λατίνων προσθήκην, ἀποβάλλομεν, τῶν Ὁρ-
θοδόξων οἱ δῆμοι, οἱ σὲ μακαρίζοντες.

Δόξα, τὸ αὐτὸ. Καὶ νῦν, Θεοτοχίον.

Μαρία ἡ τὰς τρεῖς, ἀνηλούςους ἐνώσει, ἐνώσασα φρικτῶς, παρ-
θενίαν καὶ τόχον, Θεὸν καὶ τὸν ἄνθρωπον, πίσιν τε καὶ πιεύουσιν,
τοῖς ξενίζουσι τούτοις, καρδίαν ἀνθρώπου· ἡμᾶς ἐνώσον, τῇ τοῦ
Χριστοῦ σου ἀγάπῃ, καὶ σῶσον πανύμνητε.

Μετὰ τὴν β'. σιχολ. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Κατεπλήγησαν ὁμοῦ, πάντες οἱ Δύσεως σοφοί, καὶ ἐφάς τὴν ἰ-
σχὺν, τῶν διαλέξεων τῶν σῶν, παρισταμένου ἐν μέσῳ τοῦ συνεδρίου,
ὅπως ἐξ ἐτοίμου πρὸς ἅπαντας, ἐδίδου ἀποκρίσεις Θεόσοφει, ἐξ ὀπλο-
θήκης θείας τῶν Πατέρων, καὶ Γραφικῶν παραδείξεων· δι' ὧν τὴν
τούτων, ἐξῶ σοφίαν, ἐδειξας μωρανθεῖσαν.

Δόξα τὸ αὐτὸ. Καὶ νῦν Θεοῦ.

Ἀπειρόγαμε ἀγνή, πῶς συλλαμβάνεις ἐν γαστρὶ, τὸν ἀπάντων
τὴν πνοήν, περικρατοῦντα ἐν χερσὶ· φράσον ἡμῖν τὸν λόγον τοῦ μυ-
στηρίου σου. Πανάληθές ἐστι, τοῦτο ὃ ἀνθρώποι· καὶ παῦσαι ἐρευνῶν
τὸ δυσθεώρητον, ὕψος καὶ βάθος, μῆκος καὶ πλάτος, τῆς ἀπορρήτου
λοχίας μου. Νικᾷ γὰρ ὄντως, ἐννοίαν πᾶσαν, ἀνθρώπων τε καὶ Ἀγ-
γέλων. Μετὰ τὸν πολυέλ. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Ἡ τοῦ Πνεύματος χάρις τοῦ παντουργοῦ, καθάρωτατον σκεῦος καὶ ἱερὸν, εὐροῦσά σε θεόσοφε, ἐξέχυθη σοῖς χεῖλεσι, καὶ ὄργανον ἐργάσατο πληρῶσαι ἃ ὄρισε, καὶ Ἐκκλησίαν πᾶσαν, θάνατον κινδυνεύουσαν, τῇ κακοδοξίᾳ, τῶν Λατίνων ζωῆσαι. Διὸ οἱ Ὁρθόδοξοι, ὡς ζῶν ὁμιουμένης σε, εὐφημοῦντες κραυγάζομεν. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄρσιν δωρήσασθαι, τοῖς - -

Δόξα τὸ αὐτὸ, Καὶ νῦν Θεοῦ.

Πλιμόσφρον ἄρμα τὸ τοῦ Δαβὶδ, πορφυρόσφρονος κλίμα, τοῦ Σολομών, τόπος θεωράκεται, Ἰησοῦ καὶ ἑμφορῶν, σπηλὴ τοῦ Δαυὶδ, αἰῶς, καὶ πύργος ἀδάμαντος, ἐν τοῦ Ἄρματος ὑπάρχεις, λευκὴν χρυσίδαυτος, ἡ τοῦ Σαλμὼν, Δαυὶδ τὸ τὸ ὄρος, καὶ ἡν ἀνέβηκεν, Ἰερουσαλὴμ, καὶ τὸ ἔργον, ἀνέβηκεν ἀνέβηκεν, ἀνέβηκεν τὸ τὸ

Τίω καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄρεσιν δωρήσασθαι, τοῖς προσκυνούσιν ἐν πίστει, τὸν πανάγιον τόκον σου.

Οἱ Ἀναβαθμοὶ. τὸ α'. ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου.

Τὸ προκείμενον. Τὸ σῶμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελ. εἶχ.
Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη. εἶτα μετὰ τὸ ἐλέησόν με ὁ Θεός, λέγε τὸ παρόν.

ἤχος πλάγιος β'.

Τῆς ἐμπαθοῦς δυάδος ὑπεραρθεῖς, καὶ τῆς ὑλικῆς τετράδος ἡδη λυθεῖς, τῆς ἐν μονάδι τριάδος, καὶ ἐν τριάδι μονάδος, σὺ τριαδικὸς καὶ μοναδικὸς, ἐπόπτης γέγονας ἄμεσος, καὶ τῇ τῶν πρωτοτόκων συναυλιζόμενός πάνηγύρει, τῶν ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν, πάτερ ἀγιώτατε.

Ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς ε'. καὶ τοῦ ἀγίου οἱ β'. εἰς η': ὁ α'. Κανὼν. ἤχος δ'. Ἀνοίξω τὸ σῶμα μου. Οὐ ἡ ἀκροσιχίς.

Μάρκον γεραίρω, ὀρθοδοξίας σύλον. ᾠδὴ α'.

Μονὰς τρισυπόστατε, Πάτερ, Υἱέ, Πνεῦμα ἅγιον, Θεέ ὑπερούσιε, χάριν μοι δώρησαι, τοῦ ὑμνήσαί σου, τὸν θεῖον ἱεράρχην, τὸν σὲ ἀληθέστα θεολογήσαντα.

Ἀνοίξας τὸ σῶμα σου, μέσον Φεβρύριος θεόσοφε, ἐδείχθης τῆς πίστεως γενναῖος πρόμαχος, τὴν ἀντίθεον προσθήκην τῶν Λατίνων, ἐλέγξας σφώτατα, λόγοις καὶ γράμμασι.

Ῥήτωρ μεγαλόφωνος, σὺ γεγονώς τῆς Θεότητος, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐθεολόγησας, ἐκπορεύεσθαι, ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ μόνου, πατέρων ἐπόμενος, τοῖς θεοῖς δόγμασιν.

Θεοτοκίον.

Κυρίως σε Δέσποιναν, καὶ Θεοτόκον κηρύττομεν. Θεὸν γὰρ ἐγέννησας κατὰ ἀλήθειαν, γνωρίζομενον, μιᾷ ἐν ὑποστάσει, καὶ δύο ἐν φύσεσιν, ἀγνή πανάμωμε.

Ἄλλος. πλάγ. δ'. Ἀρματηλάτην Φαραώ.

Τὸ μελουργὸν τοῦ Παρακλητοῦ ὄργανον, ἡ λιγυρά καὶ τερπνὴ, πάγχροδος κιθάρα, τῆς ἐνθέου γνώσεως, κιννύρα θεοκρότητε, ὀρθόδοξων δογμάτων, ἡ τοὺς πιστοὺς καταθέλγουσα, ἔμπνευσόν μοι λόγον

ὕμ-

ὕμνουντί σε.

Ὁ ποταμὸς θεολογίας. σήμερον, ἐκ τῆς Ἐδέμ πλημμυρεῖ, καὶ εἰς ἀρχὰς κόσμου, τέτταρας μερίζεται, εὐφραίνων τοῖς ὁμήμασι, τὴν Χριστοῦ Ἐκκλησίαν· δεῦτε ἀντλήσατε ἄνθρωποι, τούτου τὰ ζωτήρια νάματα.

Ναὸς Θεοῦ ἡγιασμένος γέγονας, Μάρκε θεόσοφε, τὴν καρδίαν ἔχων, ὡς ἁγίαν τράπεζαν· τὸν νοῦν ὡς Ἱερέα δέ, τὴν δὲ θέλησιν πάτερ, ὡς ἱερεῖον ἀμώμητον, τοῦ πιστοῦ λαοῦ προθυόμενον.

Θεοτοκίον.

Εὐκλεεστάτη Βασιλὶς γεγέννηται, τὸν Βασιλέα Χριστόν, οὗ ἡ βασιλεία, βασιλεία πέφυκε, πάντων αἰώνων ἄχραντε, ἐκ πατρὸς Βασιλέως, ὡς αἰδίου ἐκλάμπαντος, ἐν ταῖς σαῖς ἀγκάλαις βασιλεύσασα.

Καταβασία. Χέρσον ἀβυσσος.

ᾠδὴ γ'. Τοὺς σοὺς ὕμνολόγους.

Ὁρθαῖς ἀποδείξεων ἐφόδοις, Λατίνους ὡς Ἀκινδυνιστὰς, γενναίως ἐσηλίτευσας, καὶ, μὴ ταυτὸν ἐδίδαξας, οὐσίαν καὶ ἐνέργειαν, ἐπὶ Θεοῦ εἶναι πάνσοφε.

Νοήσας καλῶς τοὺς Θεολόγους, ὡς ἄριστος τούτων μαθητὴς, τὴν μὲν θείαν ἐνέργειαν, μετέχουσαι τοῖς κτίσμασι, τὴν φύσιν δὲ ἀμέθεκτον, μένειν ὁρθῶς ἐδογματίσας.

Γραφῶν παραστάσει γενναίαις, τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος σοφῇ, μερίζεσθαι ἀπέδειξας, καὶ Πνεῦμα ὀνομάζεσθαι, φύσιν δὲ καὶ ὑπόστασιν, τούτου μηδὲως μερίζεσθαι.

Θεοτοκίον.

Ἐγέννησας κόρη ἀνωδίνως, ἀκόπως ἐβάσασας ἀγνή, ἀσπόρως δὲ συνελαβες, Θεὸν τὸν ὑπερούσιον· ὧ τέρατα παράδοξα· τίς νοὺς βροτῶν οὐκ ἐξίσταται;

Ἄλλος. Οὐρανίας ἀψίδος.

Τῷ Ὁσίων τιμᾶσθαι, σὲ θεμιτὸν ὄναι, ὑπὸ Θεολόγων, ὡς Θεοῦ Θεολόγον ἀκρότατον, διακηρύσσοντα, θεολογίας τὰς τούτων, θεολογῶν, σου, καὶ τῷ δοῦναι.

Γίγας ὥσπερ γενναῖος, ἄρματιν ὁδὸν ἔχαιρες, οὐρανοῦ ἀπ' ἀκροῦ, οὐ-

οὐρανοῦ ἕως ἄκρου τῆς Δύσεως, ἐν παραστήματι, γιγαντιαίῳ τῶν λόγων, κρατύνων τῆς πίστεως τὰ θεῖα δόγματα.

Εὐγενείας, τὸ ἄκρον, πεπλουτικῶς ἄωτον, Εὐγενικὸς Μάρκος, φερωνύμως ἐκλήθη μακάριε, ὅπερ γεγένησai, πρῶν κληθεῖς καταλλήλως, ἢ ὅπερ προέκλησαι, γεγονώς ὕψερν.

Θεοτοκίον.

Νύμφη ὥφθης ὡραία, Θεοῦ Πατρὸς ἄχραντε, τοῦ Υἱοῦ δὲ μήτηρ, καὶ θυγάτηρ τοῦ Πνεύματος πάγκαλλος· κατοικητήριον, τῆς ἀρχιφώτου Τριάδος, ὅλης τῆς Θεότητος ἐμψυχον τέμενος.

Κάθισμα. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Τοὺς λειμῶνας τῶν θεῶν Μάρκε γραφῶν, καὶ Πατέρων ἁγίων τῶν συγγραφῶν, σοφῶς περιενόησας, φιλεργὸς ὥσπερ μέλισσα, καὶ τῆς ὀρθοδοξίας, τὰ ἄνθη δρεψάμενος, ἐν μέλι ἐξ ἀπάντων, γλυκύ κατεσκεύασας, καὶ παρέθου πᾶσι, τοῖς πιστοῖς θεοφόροι. Διὸ οἱ γενομένοι, γλυκασμοῦ ἐν τῷ φάρυγι, τῆς διανοίας βοῶμέν σοι. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄρεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα τὸ αὐτὸ, καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Χαῖρε θρόνε πυρίμορφε τοῦ Θεοῦ, χαῖρε κόρη καθέδρα βασιλική· κλίνη πορφύρεοτε· χρυσοπόρφυρε θάλαμη· χλαμὺς ἀλουργόχρως· τιμαλφέστατον τέμενος· ἀσραπηφόρον ἄρμα· λυχνία πολύφωτε. Χαῖρε Θεοτάκε, δωδεκάτειχε πόλις, καὶ πύλη χρυσήλατε, καὶ πασῶν ἀγλαόμορφε, ἀγλαόχρυσε τράπεζα, θεοκόσμητον σκηνώμα. Χαῖρε ἐνδοξε νύμφη ἡλιοστάλακτε. Χαῖρε μόνη ψυχῆς μου εὐπρέπεια.

οἶδ' ἔ. τὴν ἀνεξιχνίασον.

Ῥώμην θεῖου Πνεύματος ἀναλαβών, Ῥώμης παλαιᾶς ἐπεσόμισας, τοὺς ἀπογόνους, βλαστημοῦντας εἰς τὸ φῶς, τὸ τῆς μεταμορφώσεως, κατὰ Βαβυλῶν τὸν παράφρονά.

Ἀκτιστον αἰδίδιον τοῦτο τὸ φῶς, δόξα φυσικὴ τῆς Θεότητος, ὧντως ὑπάρχει, κατὰ σὲ Μάρκε σοφέ, οὐ κτίσμα ὑπερόχρονον, κατὰ τὰ Λατίνων ληρήματα.

Ἰδὼν οἱ ἀπόστολοι τὸ θεῖον φῶς, ὀφθαλμοῖς υἱαίοις τὸ αἶνιον, ἄλλ'.

ἀλλ' ἐν δυνάμει, καὶ βοήθῃ ὑπερφυῇ, ἐνισχυθεῖσι. πνεύματος, κατὰ τοὺς σοὺς λόγους Θεόσοφε.

Θεοτοκίον.

Ῥύπον ἀποκάθαρν ἐμῆς ψυχῆς, ὕλην τῶν παλῶν μου κατάρλεξον, ἄνθρακος θεῖου, ὡς πυράγρα μυσική, ἵνα νοὶ ἀύλω σε, ἀνυμναλογῶ τὴν πανύμνητον.

Ἄλλος. Σὺ μου ἰσχύς.

Ἱεραρχῶν, τὸ θεῖον ὄντως ἐντρύφημα, Ἐρεσίῳ, τὸ ἐξοχὸν αὐχημα, χριστιανῶν Ἀνατολικῶν, ὕψωμα γενναῖον, καὶ Δυτικῶν τὸ κατὰπτωμα, καύχημα ἀληθείας, ἐξουθένημα πλάνης, τῆς Ἐρέσου ὁ Μάρκος ὑμνεῖσθαι μοι.

Καταγελᾷ, πόλις, δεινῶν ἐλεπόλειων, πύργον στρούσα, προβλήτην ἐρεμνιον· ἡ δὲ Χριστοῦ Ἀνατολική, Ἐκκλησία πύργον, προβαλλομένη σε ἄρρηκτον, στρούθον ὥσπερ ἐμπαίζει, ἐκκρούουσα ἐνέδρας, καὶ δεινὰ τῶν Λατίνων σοφίσματα.

Ὁ παμσπῆς, σήμερον ἔλαμψεν ἥλιος, ἐξ ἑσπας, Μάρκος ὁ πανάριστος, καὶ τὰ δρυμοῦ, ψαλμικῶς εἰπεῖν, συνήχθη θερία, τῆς Δύσεως οἱ ἀπάγονοι, καὶ μάνδρας εἰς ἰδίας, ἐκαιτάστη αὐτίκα, ἀσραπὴν τοῦ φωτός μὴ ἐνέγκαντα. Θεοῦ.

Νέος Ἀδάμ, ἀντὶ τοῦ πάλαι γεγέννηται, ὁ υἱὸς σου· σὺ δὲ μήτηρ ἄχραντε, ἀντὶ τῆς Εὐας· ὁ δὲ Σταυρὸς, ἀντὶ γνωστοῦ ξύλου· ὁ Γαβριήλ, ἀντὶ ὄψεως· ἀντὶ Ἐδέμ ὁ πόλος· ἡ χαρὰ, ἀντὶ λύπης. Ὡ καλῶν θημωνία ἀντίστροφος.

οἶδ' ἔ. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ὡς στρατοπεδάρχην σε, προβάλλει ἱερώτατε, πᾶσα ἡ ἐσὼ Ἐκκλησία, Πνεύματος ὅπλοις κατεδαφίζοντα, πύργον μοναρχίας Παπικῆς, τοῦ εἰς ὕψος ἄδικα, καὶ λαλοῦντος καὶ πράττοντος.

Ὅρους ἐδικαίωσας, κρατεῖν Μάρκε θεόσοφε, Πατέρων ἐνθέων θεσπιζόντων, τῇ τάξει μόνη τὸν Ῥώμης λέγεσθαι, πρῶτον τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν, ἄλλ' οὐχὶ μονώτατον, Ἐκκλησίας δεσπόζοντα.

Ῥίζα διαστάσεως, Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, πάσης τε πηγῇ καινοτομίας, ἡ ἀρχὴ Πάπα ὄντως ἐγένετο, Συνόδοις ταῖς οἰκουμενικαῖς, καὶ

Γραφαῖς μὴ εἰκασα, ἀντιχρίστῳ φρονήματι.

Θεοτοκίον.

Θεὸς μὲν τὸ βρέφος σου, ὑπάρχει παναμώμητε, σὺ δὲ πάλιν ἐμεινας παρθένος, μετὰ τὸν τόκον ἀγνή Θεόνυμφε. Ποῖον ἄλλο μεῖζον ἐπὶ γῆς, τοῦ τοιούτου θαύματος, κόσμος ἅπας τεθέσται;

Ἄλλος. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Μόνος μέσον Λατίνων, ὑπερασπιζόμενος ἐγένου πάνσοφε, τῆς πατρὸς δόξης· καὶ ἀντὶ συμμαχοῦντων ἐκέχρηστο, φεῦ, ὡς πολεμίους, τοῖς ἡμετέροις ψευδαδέλφοις. Ὡς ψυχῆς σερρότερας ἀδάμαντος.

Ἀπαθείας εἰς ὕψος, πρῶν δι' ἀσκήσεως, Μάρκε ἀνέδραμες, καὶ σαυτὸν καθάρας, θεωρία καὶ πράξει μακάριε, τῆς Θεολογίας, ὕστερον σάλπιγγ' ἀνεδείχθης, διηχοῦσα τοῦ κόσμου τὰ πέρατα.

Ῥητορεύουσα γλῶσσα, ῥυθμῷ καὶ μεθόδοις τῆς τέχνης βρενθύουσα, οὐκ ἰσχύει πάτερ, ἐγκωμίου σοι πλεῖσθαι σέφανον· σὺ γὰρ μόνος ὦφθης, τῆς ἀκραιφνοῦς πατέρων δόξης, καὶ ταμίας καὶ φύλαξ καὶ πρόμαχος.

Θεοτ.

Κέντρον ὦφθης χαρίτων, σφαῖρά τε πολύστροφος θεοχαρίτωτε, τῶν ζωδίων κύκλος, δι' οὗ μέσον διέβη ὁ ἥλιος, τῆς δικαιοσύνης, καὶ τῆς φρικτῆς οἰκονομίας, τὴν περίοδον πᾶσαν ἐπλήρωσε.

ὦδὲ εἴ. Τὴν θεῖαν ταύτην καὶ πάντιμον.

Ὁ καταπέλτης ὁ κράτις, τῆς ἀζυμοθυσίας ἐπέφανε, Μάρκε ὁ πάνσοφος, τὸ τῆς Ἐρέσου καλλώπισμα· οἱ παῖδες τῶν Λατίνων πάντες κρυβήτωσαν.

Δεῖπνον Χριστὸς τὸν θεότατον, ἐνζύμου διὰ ἄρτου τετέλεκε· καὶ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν, τῆς τῶν ἀζύμων ἐνάρξεως, κατὰ τὰς ἀποδείξεις σου, Μάρκε πάνσοφε.

Ὁ θνεῖον δόγμα καὶ ἐκφυλον, τῶν Ἑβρωνιτῶν καθισόρηται, προσφέρειν ἄζυμα, ἀρχαῖον δὲ νομοθέτημα, χριστιανῶν ὑπάρχει προσφέρειν ἐνζυμα.

Θεοτ.

Ξενίζει πᾶν ἄνθρωπον, Δέσποινα, Ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων διάνοιαν, τὸ ξένον θαῦμά σου· σὺ γὰρ τὸν κτίστην καὶ Κύριον, Ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων ξένως ἐγέννησας.

Ἄλ-

Ἄλλος. Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.

Ὁ σύλος μὲν τοῦ πυρὸς, τὸν Ἰσραὴλ καθωδήγησε, πρὸς Χαναναῖαν ποτὶ· σὺ δὲ καθωδήγησας, ταῖς θεολογίαις σου, τὸν λαὸν Κυρίου, πρὸς τὴν Πίσιν τὴν ὁρθόδοξον.

Νέος Δαβὶδ ἀληθῶς, ἐδείχθης Μάρκε ἀοίδιμη, ὡς δεῦτερον Γολιάθ, τὸν Ῥώμης Εὐγένιον, κτείνας τῇ σφενδόνῃ σου, ὅτι Θεοῦ ζῶντος, παρατάξεις προσεξέδριτε.

Ἀγάλλου ἡ τοῦ Χριστοῦ, νῦν Ἐκκλησία καὶ χόρευε, πλουτήσασα ἐκ Θεοῦ, Μάρκον τὸν σοφώτατον, ἀήττητον πρόμαχον, σῆς ὁρθοδοξίας, δι' οὗ τρέπεις πολεμίους σου. Θεοτ.

Σὲ γενεαὶ γενεῶν, Θεόνυμφε μακαρίζομεν, ὡς τετοκυῖαν Θεὸν, τὸν ὄντως μακάριον, καὶ τοὺς τὰ προσάγματα αὐτοῦ ἐκπληροῦντας, μακαρίους ἐργαζόμενον. Κοντάκιον. Ἡ παρθένος σήμερον.

Πανοπλίαν ἄμαχον, ἐνδεδυμένον θεόφρον, τὴν ὁρῶν κατέσπασας, τῆς Δυτικῆς ἀνταρσίας, ὄργανον τοῦ παρακλήτου γεγεννημένος, πρόμαχος, ὁρθοδοξίας προβεβλημένος. Διὰ τοῦτο σοι βοῶμεν, χαίροις ὦ Μάρκε, ὁρθοδόξων καύχημα. Ὁ οἶκος.

Τίς ἀμοιβή; τίς ἀνταπόδοσις ἀξία παρ' ἡμῶν σοὶ προσνεχθήσεται, Μάρκε ἀγιώτατε; σὺ γὰρ δι' ἀσκήσεως προκαταρθεῖς, Θεολογίας γέγονας ὄργανον· καὶ Ἱεράρχης χρηματίσας, ὑπὲρ τῆς πατρώας δόξης, πρὸς Δυτικούς ἡγωνίσω μέχρις αἵματος· τῶν τῇ κακοδοξίᾳ παραπεσόντων, ἀνάσσεις γέγονας· τῶν παραπεσεῖν κινδυνευόντων ἀσφάλεια· τῶν διεσώτων ἔνωσις· καὶ πάντων ἀπλῶς τῶν Ἀνατολικῶν, ὁρθοδοξίας ἀνεδείχθης Διδάσκαλος. Διὰ τοῦτο κατὰ χρέος, ἐκδοῶμέν σοι ἀπαύτως, χαίροις ὦ Μάρκε, ὁρθοδόξων καύχημα.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ιθ'. Μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν, Μάρκου Ἀρχιεπισκόπου Ἐρέσου τοῦ Εὐγενικοῦ, καὶ τῆς ὁρθοδοξίας προμάχου καὶ φύλακος.

εἰχ. Κρατεῖ μὲν Ἀτλας μυθικῶς ὅμοις πόλον,

Κρατεῖ δ' ἀληθῶς, Μάρκος ὁρθοδοξίαν.

Τὸ μεῖναι ἐντὸς Ὁρθοδοξίας ὁρῶν,

Ἀνατολικοῖς κληῖρος ἐκ Μάρκου μόνου.

Εἰ-

Εἰ μὴ Σαβαὶθ σπέρμα Ὁρθοδοξίας,
ἔδωκε Μάρκον, οὐκ ἂν κῆσεσθαι μιν.

Τῇ δ' ἐνάτῃ δεκάτῃ κῆσεσθαι Μάρκον αἶσαν.

Οὗτος ὁ πανήγυρος, καὶ κατ' ἀλλήλῃ μῆγος διδάσκαλος, καὶ ἀήττητος πρόμαχος τῆς Ἀνατολικῆς ἀγίας Ἐκκλησίας, γέννημα μὲν καὶ θρέμμα ἐρημιᾶς τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων, δηλαδὴ τῆς ὀν-
τως λαμπρᾶς καὶ μεγάλης Κωνσταντινουπόλεως. Γονεῖς δὲ κατὰ σάρ-
κα ἔσχε, κατὰ μὲν τὸν βίον, περιφανεῖς οὕτω καὶ λαμπροὺς, ὥστε καὶ
Εὐγενικοὺς τοῦτίκλην ἐπονομάζεσθαι· κατὰ δὲ τὴν πίσιν, εὐσεβεστάτους
καὶ ὀρθοδοξοτάτους, τὴν οὐκίην ἔχοντας εἰς τὸν Γαλάτην, τὸν νῦν
Γαλατᾶν καλούμενον. Παιδευθεὶς δὲ τὴν ἔξω τε καὶ ἔσω σοφίαν, ἁ-
κρος καὶ κατὰ τὰ δύο ἐγνωρίζετο. Ἐρωτῇ δὲ τρωθεὶς τῆς μακαρίας ἡσυ-
χίας, τῶν βιωτικῶν πραγμάτων, καὶ τῆς περὶ ταῦτα μανίας τε καὶ
τύφους φρονίμως ἀποσᾶς, καὶ τοῖς τότε δοκίμοις τῶν Μοναχῶν προ-
σελθὼν, τῇ τῆς ὑποταγῆς ἐπιπόνῳ τε καὶ σκληροτέρῳ διαίτη, μάλα
προθύμως τὸν εὐγενικὸν ὑπέσφωσεν αὐχένα, διὰ Χριστὸν, ὃν ἐπόθησε, καὶ
ὃν μόνον κερδήσαι ἀντὶ πάντων εἴλετο. Καλῶς δὲ καὶ ἀξίως τῆς
ὑποταγῆς τοὺς ἀσκητικούς διακρύψας διαύλους, καὶ ὄργανον χρηματί-
σας ἐπιτήδειον τοῦ παναγίου Πνεύματος, ὑπὲρ οὗ καὶ ἀγωνίζεσθαι ἔ-
μελλε, καὶ τὸ τῆς ιερωσύνης δέχεται χρίσμα, πρότερον μὲν, τὸ τοῦ
πρεσβυτερίου· (ὁρ. εἰς τὸ τέλ. 1) ὕστερον δὲ καὶ τὸ τῆς μεγάλης ἀρ-
χιερωσύνης, ψήφῳ μὲν κανονικῇ τῆς ἱερᾶς καὶ ἀγίας Συνόδου, ἀξιῶσαι
δὲ σφυδροτέρῳ, μᾶλλον δὲ ἐπιταγῇ ἀπαραιτήτῳ τοῦ Βασιλέως, (Ἰωάν-
νης δὲ ἦν οὗτος, ὁ καὶ τῶν Παλαιολόγων καὶ τῶν Βασιλέων παρέ-
σχατος·) καὶ εἰς τὴν ὑψηλὴν ἀνάγεται καθέδραν τῆς τῶν Ἐφεσίων
μητροπόλεως, γνήσιος τῷ ὄντι διάδοχος τοῦ πρώτου Θεολόγου, τοῦ
ἐπιστηθίου καὶ ἡγαπημένου μαθητοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ῥηθεὶς Βασιλεὺς,
ἔξ ἀπονοίας μωρανθεὶς, καὶ τὰς πατρικὰς αὐτοῦ νοουσίας τοῦ Μα-
νουὴλ εἰς οὐδὲν θέμενος, Θεὸν μὲν τὸν ποιήσαντα καὶ βασιλεύσαντα
αὐτὸν ἐγκατέλιπε, βουλὴν δὲ ὀλεθρίαν ἔθετο, ἵνα μετὰ τῆς Ἀνατο-
λικῆς Συνόδου, εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὡς οὐκ ὅφειλε, παρὰ τὸν ἀντίθεον
Πάπαν ἀπελθὼν, οἰκουμένην ποιήσῃ μετὰ τῶν Λατίνων Σύνοδον, καὶ
τὰς

τὰς ἐκ μακροῦ τοῦ χρόνου ἐσχισμένας Ἐκκλησίας ἐνώσῃ, ὡς ἂν δέθεν
μῆς ἤδη γενομένης τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς ὀμοδοξίας, προτρέψῃται
ὁ Πάπας τοὺς ὑπ' αὐτὸν τελούντας Βασιλεῖς, βοήθειαν αὐτῷ δοῦναι
στρατιωτικὴν, ἵνα τοὺς βαρβάρους ἀπελάτῃ, ὅσον οὕτω μέλλοντας πρὸς
τοῖς ἄλλοις ἄπαισι, καὶ αὐτὴν ὑποδουλώσῃ τὴν Βασιλίδαν τῶν πό-
λεων. Ταῦτα δὴ φαντασθεὶς, καὶ μάτην ὀνειροπολήσας ὁ δειλαίος,
κελεύει μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ τὸν Μάρκον ἔπεσθαι. Ὁ δὲ, ἀπελθεῖν
μὲν εἰς τὴν Ἰταλίαν, οὐδαμῶς ἤθελε· Βασιλέως γεμὴν κελεύοντος, εἴξε κα-
τάγε τοῦτο· καὶ δὴ ἀπελθόντων, τί μὲν ἐκεῖ ἔπραξε, καὶ ὅπως τὰ Λα-
τίνων κατέπληξε γένη τῇ θεοσοφίᾳ τῶν ἑαυτοῦ λόγων, καὶ οἶαν καὶ
ὅσῃ τὴν ἔνστασιν τε καὶ καρτερίαν ὁ μακάριος ἐπεδείξατο, σεβρότατα
ἀντιπίπτων, πρὸς τε τοὺς χριστομάχους Λατίνους, καὶ τοὺς ἐξ ἡμῶν
ἀποσᾶντας, καὶ πρὸς τὸν Λατινισμὸν αὐτομολήσαντας, ὑπὲρ τοῦ ἁ-
καινοτόμητον καὶ ἀπαρασάλευτον διαμείναι, τῇ τοῦ Χριστοῦ ἀγία
Ἐκκλησίᾳ, τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Σύμβολον τῆς τῶν χριστιανῶν ὀρθοδόξου
πίστεως· καὶ ὅπως πάντας κατετροπώσατο, εἰς αὐτὸς μόνος ὢν, τῇ
δυνάμει τοῦ ἐν αὐτῷ λαλοῦντος ἀγίου Πνεύματος· καὶ ὅπως, τέλος
πάντων, αὐτὸς μόνος ἀκλινὴς, ἀκαταγώνιστος, καὶ ἀήττητος διέμεινεν
(ὁ καὶ τῷ ὄντι ἐκπλήξεως ἄξιον·) μὴ ὑπογράφας εἰς τὸν ψευδώνυ-
μον Ὅρον τῆς θεοσυγοῦς καὶ θεοκαταλύτου ἐνώσεως· ταῦτα πάντα
διέξεισιν εἰς πλάτος ἢ τὰ κατ' αὐτὸν ἱερογραφήσασα ἱστορία, ὁ καλοῦ-
μενος Ἀντίπαπας, (ὁρ. 2) πρὸς ὃν καὶ παραπέμπωμεν τοὺς εὐσεβεῖς
φιλιαναγνώσας· ὅς καὶ τὴν θριαμβευτικὴν αὐτοῦ εἰς τὴν Κωνσταντινού-
πολιν διηγεῖται ἐπάνοδον, καὶ ὅπως τὰ ἐν Ἰταλίᾳ κακῶς γεγόμενα,
συνοδικῶς ἀνέτρεψε καὶ κατέρραξε· καὶ πάλιν αὐτὸς μόνος τοὺς ἀποβ-
ραγέντας τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἐπεσύναξέ τε καὶ τῇ ἀγίᾳ Ἐκκλησίᾳ
ἐπισυνῆψε, καὶ πάντας ἐδίδαξε, καὶ ἐσήρξεν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ καὶ πα-
τροπαραδότῳ ὁμολογίᾳ, (ὁρ. 3) καὶ κατὰ πάντα μέγιστος ἀνεφάνη,
ἡλικὸν καὶ οἶον οὐδένα ἢ ἀρχαιότῃς ἡμῖν παραδίδωσι. Τοῦτον κατέ-
πτηξαν μὲν οἱ ἐχθροὶ πάντες, κατέπτηξε δὲ, οὐχ ἥμισυ πάντων, καὶ
ὁ ἀγέρωχος Πάπας Εὐγένιος· καὶ μαρτυρεῖ ἡ τοῦ σώματος αὐτοῦ
αἰοίδιμος ἐκείνη ἀπόφασις· ἐρωτήσας γὰρ τοὺς παρῆντας, εἰ ὁ Ἐφέσιον

υπέγραψαν, ἐπειδὴ ἤκουσαν, ὡς οὐκ υπέγραψε, σὺν ἀγάτῳ τῇ λύπῃ, τὴν μόνον σάτυρον ἀφ' αὐτῶν φωνῇ, ἐκρόνουν· εἰπόν· " Λοιπὸν ἐποιήσαμεν οὐδὲν, (δρ. ζ'). Ταῦτ' ἔρα καὶ ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ὡς ἐδεδίχτην, καὶ διδάσκουσαν, καὶ μόνον υπέρμαχον, καὶ ἀήττητον ἀριστεία τῆς Ἀποστολικῆς ὁμολογίας γινώσκουσα, καὶ ἓνα τῶν πάσαι Θεοφόρων ἐπισταμένη ποιμένων, ψήφῳ κανονικῇ ἐθέσπισε τοῖς ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξοις ἡμῖν, ἵνα χρεωστικῶς ἐκτελῶμεν τὴν ἱεράν αὐτοῦ μνήμην, εἰς δόξαν τοῦ ἁγίου Θεοῦ, καὶ τῆς ἡμετέρας ἀγίας Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας κλέος καὶ καύχημα· ὃ δὴ καὶ πρὸ τῆς ἀλώσεως λαμπρῶς ἐτελεῖτο ἐν τῷ εἰρημένῳ Γαλάτῃ, ὡς τὸ ἱερώτατον τῆς Ἐκκλησίας δηλοῖ θεσπισμα· ὃ καὶ ἐτάξαμεν μετὰ τὴν παροῦσαν Ἀκολουθίαν, ἵνα πᾶν ἄδικον ἀποφράττηται σῶμα, βουλούμενον ἄδικα λαλεῖν εἰς τὸ ὕψος τῆς αὐτοῦ δόξης καὶ ἀγιότητος. Οὐ ταῖς ἀγίαις πρεσβείαις πάσης αἰρετικῆς κακοφροσύνης ρυθιζήμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ τῆς ἐπουρανίου Βασιλείας ἀξιωθῆμεν. Ἀμήν.

ὥδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει.

Ἰδοὺ ἤστραψεν, ἡ μνήμη τοῦ τρισμακάροτος, Μάρκου ὡς ἥλιος, Ἀνατολῆς τοὺς πιστοὺς, φωτίζουσα ἅπαντας, τὸ δὲ τῆς Δύσεως, πῦρ καθάρσιον, ἀποσβευνῶσα τέλεον, καὶ μὴ ὄν ἀποδεικνύσα.

Ἀκουέτωσαν, Λατίνων οἱ ἀπόγονοι, τοῦ θείου ῥήτορος, τῆς σεντορείας φωνῆς, ὅτι ἡ μετάνοια πλήρης ὑπάρχουσα, οὐκ εἰς βάσανον, πῦρ τοὺς ἐκδημήσαντας, εἰς τρυφὴν δὲ παραπέμπει.

Σιγησάτωσαν, Λατίνων τὰ παλίμνημα, σῶματα σήμερον· ἀντιβροντᾷ γὰρ αὐτοῖς, τὸν τρίτον εἰσαγάουσι τόπον κακὸδοξᾶ, ἡ πανεύσημος, γλῶττα Μάρκου κηρύττουσα, ὀρθοδόξως δύο τόπους.

Θεοτοχίον.

Σωματώσασα, τὸν λόγον τὸν ἀσώματον, κόρη Θεόνυμφε, τοὺς ἐν σωματοῦς βροτοῦς, ἀσώματοις ἐδειξας, Ἀγγέλου φάλλοντας, υπερέμνητε, ὁ τῶν Πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἄλλος. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Μαργαρίτας τιμίους, πολυτάλαντον ὄλβον καὶ ἀναφαίρετον, Χριστοῦ τῆς Ἐκκλησίας, τὰ θεολογικά σου καταλείπεις συγγράμματα· δι

ὄν

ὄν· πλουτίζεις ἡμῶν, τὰς πενομένας φρένας.

" Ἄλλον Κύριλλον, πάτερ, ἄλλον Ἀθανάσιον ἢ Θεολόγον τε, νέον σε Ἰωάννην οἱ Πολῖται ἐκάλουν, ὑποσρέψαντα βλέποντες, ὡς ἀριστεία λαμπρὸν, καὶ μιμητὴν ἐκείνων.

Σὲ ἐμίσησαν μάκαρ, ὡς ἐν πύλαις ἐλέγχοντα, καθὼς γέγραπται, Λατῖνοί τε συμφώνως, μετὰ Λατινογρόνων, καὶ καλῶς μὴ πειθόμενον, ψευδεῖ ἐνώσει αὐτῶν, ὡς Θεοῦ χωρίζουση. Θεοτ.

Ἰατῆρα τῶν νόσων, ἐλατῆρα τῶν πόνων, δοτῆρα πάντων καλῶν, φωστῆρα τῶν ἐν σιότει, σωτῆρα τῶν ἐν πλάνῃ, ἡ γεννήσασα Δέσποινα, νοσοῦντά με ψυχικῶς, ἰάτρευσον καὶ σῶσον.

ὥδὴ ἡ'. Παῖδας εὐαγεῖς.

Τιμᾷ σου τὴν μνήμην Ἱεράρχα, Χριστοῦ Ἐκκλησία ἡ ὀρθόδοξος, ὑπὲρ ἧς κατέβαλες, πόρους μέχρις αἵματος, καὶ τὴν αὐτῆς ἐκράτυνας δόξαν Θεότορε, Ἀγίων τὴν ἀπόλαυσιν δείξας, μὴ τελείαν εἶναι, πρὸ κρίσεως τριτομάκαρ.

Υδατος ζωῆς καὶ ἀφθαρσίας, εἰς κόρον οἱ δίκαιοι πλησθήσονται, καὶ τῆς νίκης τέλειον, λήφονται τὸν σέφανον, μετὰ τὴν ἐξανάσασιν, οἱ δὲ ἀδόκιμοι, κομίσονται ποινήν τὴν τελείαν, κατὰ τοὺς σοὺς λόγους πάνσοφε Ἱεράρχα.

Ἀῆρας ἀποδείκνυται σοῖς λόγοις, Λατίνων ἡ δόξα ἡ πρεσβεύουσα, πρὸ τῆς ἀναστάσεως, λαμβάνειν τὸ τέλειον, τῆς θείας ἀπολαύσεως, δικαίους ἅπαντας· τελείαν δὲ, τὴν δίκην ἀδίκους· πῶς γὰρ ἔσται δίκη πρὸ κρίσεως δικαίας; Θεοτ.

Ὁ πᾶσιν ἀνέκφαντος τοῖς οὖσιν, ἐκ σοῦ ἐπεφάνη παναμώμητε, τοῖς βροτοῖς δι' ἄφατον, ἔλεον ὡς ἄνθρωπος· ἐν τῇ ἐκφάνσει δ' ἔμεινε, καὶ μετὰ ἐκφανσιν, ὡς ἦν πρὸ τῆς ἐκφάνσεως πάλιν, οἷα Θεὸς πέλων, ἀνέκφαντος τοῖς πᾶσι. Ἄλλος. Ἐπταπλασίως κάμινον.

Στήλην σε ζῶσαν πίσεως, ὀρθοδόξου κηρύττομεν, ὅρον ἀκραιφνοῦς, Θεολογίας πάνσοφε· κανόνα εὐθύτατον, τῶν θείων παραδόσεων, σάθυμην ἀκριβοῦς, τῆς ἀληθοῦς εὐσεβείας, ἐκκλίνουσιν ἐπίσης, περιττὸν καὶ ἑλλειπόν, ὡς ἐκ τοῦ ἀντιθέτου, κακίας ὁμοτίμου.

Τῶν διεσῶτων ἐνωσις, τῶν περόντων ἀνόρθωσις, καὶ τῶν κλονουμένων

μένον, σπρηγμός γεγένηται, ἀρμόσας τοὺς ἅπαντας, διὰ Συνόδου Μάρ-
κε σοφέ, ἐν τῷ ἀσφαλεῖ, ὀρθοδοξίας κανόνι, βοῶντας εὐχαρίστως, Ἱερεῖς
ἀννυμεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἐσενοχώραι Ἄγιε, τὴν πλατεῖαν καρδίαν σου, ἡ διηνεκὴς τῆς Ἐκ-
κλησίας μέριμνα· ὅρ' ἡς ἐκκαθόμενος, ὥσπερ ὁ μέγας Παῦλος ποτὲ,
πῶθ' ἐκζητεῖς, τὸν προσεχόμενον ταύτης, μετὰ τὴν κοίμησίν σου·
καὶ εὐρὺν ὡς ἐπόθεις, Γεννάδιον τὸν πάνυ, ἡδέως ἐκοιμήθης.

Θεοτοκίον.

Φῶς ἡ τὸ πρῶτον τέχασα, τὸ Ἀγέλου τὰ δεύτερα, φῶτα ὑπο-
εῖσαν, καὶ φῶς τὸ πρωτόγονον, δημιουργήσαν, αὐτῆς τε, φωστῆρας δύο
παραγαγόν, ἐπὶ πᾶσι δέ, ψυχὴν ὡς φῶς οὐσιώσαν, καὶ φῶτα ὑποδεί-
ξαν, προσάγματα οἰκεῖα, φῶτισον τοῦ νοός μου, τὸν ζῶον Θεοτόκε.

ὠδὴ θ'. Ἄπας γηγενής.

Νίκην κατ' ἐχθρῶν, Λατίνων ἀνέστησας, καὶ τούτῳ Ἄγιε, καὶ τὰ
τούτων πρόσωπα, αἰσχύνῃς πάσης ὄντως ἐπλήρωσας, δείξας ἐνθέως
λόγοις σου, ὡς οὐ τὰ ῥήματα, τοῦ Κυρίου, τὰ, ράγετε πίστε, μετα-
βάλλουσι δῶρα τὰ τίμια.

Ἱερατικαῖς, εὐχαῖς ἀγάσσεται καὶ ἐπικλήσει, δῶρα τὰ προκειμέ-
να, καθὼς σὺ Μάρκε λαμπρῶς ἀπέδειξας, ταῖς μυζικαῖς ἐπόμενος,
ἱερουργίαις καλῶς, Βασιλείου καὶ τοῦ Χρυσοφώροντος, ὧν τὸν βίον καὶ
λόγον ἐξήλωσας.

Δέχου τὴν ἡμῶν, ὥδην ὡς χρυσόπλοκον προσφερομένην σοι, σέβανον
ἀήτοχτε, παγκρατιάρχα Χριστοῦ νικήσαντι, οὐχὶ τὸ ἐξω πένταθλον,
τὸ δὲ ὀκτάθλον, τῆς Λατίνων δυσσεβοῦς αἱρέσεως, μονομάχε σιγῇ
μυρίονικε.

Θεοτ.

Ψῶς οὐρανοῦ, καὶ γῆς βάθος ἄπειρον τίς ἐρμηνεύσει; κόρη ἀει-
πάρθενε; οὕτω καὶ ὕψος τοῦ μυσιρίου σου, πῶς νοῦς σμικρὸς δυνηθε-
ται καὶ περιπέξῃς, ἐρμηνεύσαι, βάθος τε τὸ ἄπειρον, τῆς ἀσπύρου
λογίας σου πάνταγε;

Ἄλλος. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός.

Ὡς ὄντως θαυμασὴ σου παμβασιλεῦ, καὶ μεγίστη ἦν ἐδείξας πρό-
νοαν, περὶ τὸν σὸν, Μάρκον προαιρέσεως ρονικῆς, Λατίνων λυτρω-
σά

σάμενος, καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ σου ἀποδοὺς, ἀπήμαντον καὶ ἴσῳν, ὀρ-
θοτομοῦντα ταύτης, θείων δογμάτων τὴν ἀκρίθειαν.

Ἐνώπιον Τριάδος τῆς ἀρχικῆς, ὑπὲρ ἧς ἡγωνίσω Θεόσοφε, παρε-
στηκώς, δόξης ἀπολαύεις θεοειδούς, θέσει Θεὸς γεγόμενος, καὶ φωτὸς
πληρούμενος τριλαμποῦς, λυθέντων τῶν ἐσόπτρων, σκιῶν τε παρηγμένων,
τῆς ἀληθείας ταῖς ἐμφάσεσι.

Νικῶσαν τὰς αἱρέσεις νεανικῶς, Δυτικῶν ἀενάως ἀπόφαινε, Μάρ-
κε σοφέ, πᾶσαν Ἐκκλησίαν Ἀνατολῆς· ἥτις εὐχαριστοῦσά σοι, ψήφῳ
διορίζει Συνοδικῇ, τιμᾶσθαι ἐτησίως, τὴν μνήμην σου Θεόφρον, ὀρθοδο-
ξίας ὡς προΐτορος.

Θεοτ.

Τμνῶ σε τὴν πανύμνητον ἀληθῶς, μεγαλύνω σε τὴν πολυῦμνητον·
ἦν ἀννυμεῖ, ὕμνοις ἀσιγήτοις πᾶσα πνοή, τεκοῦσαν ὑπερύμνητον, λό-
γον δὲ ὕμνοῦσιν ἐν οὐρανοῖς, χίλια· χιλιάδες, μύρια· μυριάδες, ἐν
φλογεροῖς αὐλοῖς εὐφρασεῖ.

Ἐξαποσειλάριον.

Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Ὁ αἰσθητὸς μὲν ἥλιος, τῆς ἑω ἐξανίσχων, φωτίζει κόσμον ἅπαν-
τα, φθάσας δὲ Δύσιν ὅμως, ἰδίας κρύπτει ἀκτῖνας· σὺ δὲ ὦ θεῖε Μάρ-
κε, καὶ ἐν τῇ ἑω ἐλαμψας, καὶ τὴν Δύσιν δὲ φθάσας, λόγοις σοφοῖς,
ἐν αὐτῇ ἐξέλαμψας πολλῷ μᾶλλον· ὅθεν ὤφθης λαμπρότερος, τοῦ ἡλίου
Θεόφρον.

Ἔτερον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Τὸν τῆς Ἐφέσου πρόεδρον, καὶ οἰκουμένης μέγιστον, διδάσκα-
λον καὶ σωτῆρα, ἀνευφημήσωμεν Μάρκον· σύλος γὰρ ἀπερίτρεπτος,
ὀρθοδοξίας γέγονε, καὶ καταπέλτης κράτιστος, καὶ κεραυνὸς κατα-
φλέγων κακοδοξίας Λατίνων.

Θεοτ.

Μαρία ὁ χρυσόπαφος, τῆς Θεότητος θάλαμος, εὐγένεια ἡ τοῦ
Γένους, ἡ κοσμήσασα κόσμον, τὴν ἀκοσμίαν κόσμησον, τῆς ψυχῆς
μου τὸ ἀσπασμόν, τῆς ἐκ πόθου καὶ αἵματός, κοσμοῦσός σε ἐν εὐκόμοις,
ὑμνολογίαις παρθένη.

Σὺ, τοῖς αἰνοῦς.

Ἦχ. α'. Τῶν οὐρανίων ταγματῶν.

Τῆς ὑπερθίου Τριάδος, νῦν ἐλλαμπόμενος, ταῖς φωτουργοῖς ἀ-
κτίαις, ὅλος φῶς χρηματίζεις· ὅλος ἐκπεράττων· ὅλος Θεὸς, κατὰ
χάριν μακάριε; φῶς καθάρων τὴν Πατέρα, φῶς τὸν Υἱόν, φῶς τὸ
Πνῦ-

Δ

Πνῦ-

Πνεῦμα τὸ πανάγιον.

Μάρκε τοῦ λέοντος Μάρκου, πλουτήσας ὄνομα, καὶ θρόνον αὐτοῦ τόπον, Θεοφόρε ἐπέχων, ἴσον καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ τὴν ἰσχύν, ἀκολούθως ἐπλούτησας. Ὅθεν ὡς λέων βρυχήσας τοὺς δυσμενεῖς, Παπολάτρας διεσκόρπισας.

Τοῦ ἐωσφόρου τῆς Ῥώμης, φυσιωθέντος δεινῶς, καὶ θρόνον αὐτοῦ θέντος, ὑπεράνω τῶν ἄσρων, σὺ μόνος ζηλώσας ὡς Μιχαήλ, ἀνεβόησας ἐνδοξε. ᾤμεν καλῶς. ᾤμεν πάντες, ἐν ταῖς σεπταῖς, τῶν Πατέρων παραδόσεσι.

Τοῖς Θεολόγοις συνήφθης, Μάρκε αὐίδιμε, ὡς Θεοῦ Θεολόγος. τοῖς ὁσίοις δὲ πάλιν, ὡς ὁσιος παμμάκαρ. τοῖς ἀθληταῖς, ἀθλητὴς ὡς ἀναίμακτος. καὶ τὸν Θεὸν ἱκετεύεις ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου εὐφημούντων σε. Δόξα ἡ. πλ. α'.

Σαλπίζωμεν ἐν σάλπιγι ἀσμάτων, χορεύσωμεν τῷ Πνεύματι, καὶ κροτήσωμεν εὐφραινόμενοι, ἐν τῇ πανδήμῳ πανηγύρει, τοῦ Θεοφόρου Πατρός. Βασιλεῖς καὶ Ἀρχοντες συντρεχέτωσαν, καὶ τὸν δι' ἀγώνων τῶν λογικῶν γενναίως, τοὺς γόνους τῆς Δύσεως, ἀντιλέγοντας δυσσεβῶς, ἐν σοφίᾳ νικήσαντα εὐφημείτωσαν. ποιμένες καὶ διδάσκαλοι, τὸν τῆς ὀρθοδοξίας ἀήττητον προσάτην, συνδραμόντες μακαρίσωμεν. οἱ ὅσοι, τὸν ἀσκητὴν. οἱ Ἱερεῖς, τὸν ποιμένα, οἱ ἐν συμφοραῖς, τὸν σωτῆρα. οἱ Φιλόσοφοι, τὸν Σοφόν. οἱ ἁμαρτάνοντες, τὴν θερμὴν πρεσβείαν. οἱ ἀσθενοῦντες, τὸν ἱατῆρα. οἱ Θεολόγοι, τὸν Θεολόγον. ἅπαντες οἱ Ὀρθόδοξοι, τὸν κοινὸν εὐεργέτην, κατὰ χρέος ἐγκωμιάζοντες ἀνακράζωμεν. Μάρκε ἀγιώτατε. μεσίτευσον ὑπὲρ ἡμῶν, πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Δεσπότην, καὶ ῥῦσαι κολάσεως ταῖς ἱκεσίαις σου.

Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε.

Συνοδικὴ ἀπόφασις, περὶ τῆς ἀγιότητος Μάρκου τοῦ Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ, ἐν εἰδει ἐπιστολῆς γενομένη, καὶ ἀποσταλεῖσα εἰς τὴν Νῆσον Κεφαλληνίας, κατὰ τὸ ἀφλδ'. Ἔτος.

Σεραφεῖμ ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. (ὁρ. 5).

Θεοφιλέσατε Ἀρχιεπίσκοπε Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφε καὶ συλλειτουργε, καὶ αἰδεσιμώτατε πρωτοκάπᾳ τῆς Νήσου τῶν Κορυφῶν, υἱὲ κατὰ πνεῦμα ἀγαπητὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος, καὶ ἐντιμώτατοι Κληρικοὶ, καὶ εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς, καὶ εὐγενέστατοι Ἀρχοντες, καὶ σύνδικοι, καὶ χρήσιμοι Πραγματευταὶ τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ Πολιτειῶν αὐτῶν, καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι Χριστιανοὶ τοῦ ἡμετέρου ὀρθοδόξου Γένους τῶν ἀνωτέρῳ περιφήμων Νήσων, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν ἅπασι, καὶ εἰρήνη, καὶ ἔλεος παρὰ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος, καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ παρ' ἡμῶν εὐχή, εὐλογία, καὶ συγχώρησις.

Πᾶσαν μὲν ἀρετὴν, καὶ τοὺς ἀντιποιουμένους αὐτῆς, τιμᾶν καὶ γεραίρειν καταλλήλοις τιμαῖς ἐν παντὶ καιρῷ, οὐ μόνον ὅσιον καὶ δίκαιον, ἀλλὰ καὶ λυσιτελὲς ἐς τὰ μάλιστα καὶ χρήσιμον. ἅμα τε γὰρ εὐγνώμονα ψυχῆς ἐνδείκνυται διάθεσιν, ἀδέκασον περὶ τὴν κρίσιν τοῦ ἀληθοῦς ἐπαγομένης τὴν ψῆφον, καὶ κέντρον δὲ εἰς ἐπίδοσιν καὶ μίμησιν ἀρετῆς οἱ περὶ αὐτὴν χρηματίζουσιν ἔπαινοι, κατὰ τὴν θεολόγον φωνήν, “ὦν τοὺς ἐπαίνους οἶδα, τούτων σαφῶς καὶ τὰς ἐπιδόσεις.” ἀποφαινομένην. εἰ δέ τις, φθονερὸς ὢν, καὶ βάρκατος, κρύπτειν ἐπιχειρεῖ τὰ λήθεις καὶ συγκαλύπτειν, μοχθηρὸς ἂν εἴη πάντως καὶ ἐπιζήμιος ὁ τοιοῦτος, ὡς αὐτὴν ἀνατρέπων καὶ ἀφανίζων τὴν

τὴν ἀρετὴν, τῷ τὰς καθηκούσας παραιρεῖν ὑπ' αὐτῇ εὐφημίας· καὶ ἀδικοῖν ἂν τοὺς ἐπιγινόμενους, ἀποφερῶν τὴν ἀπ' ἐκείνης ὀφέλειαν.

Πανταχοῦ μὲν οὖν ἄδικον, ἀγέραςον μένειν τὴν ἀρετὴν, ἐπὶ δὲ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἐκκλησίας Συλλόγου, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀκμασάντων καὶ διαλαμπάντων εὐσεβεία καὶ ἀρετῇ Θεοφόρων καὶ Ὁσίων Ἀνδρῶν, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἀδικώτατον ἂν εἴη καὶ ἀτοπώτατον· τοὺς καὶ βίου καθαρότητι, καὶ νοὸς τελειότητι, καὶ κατορθωμάτων λαμπρότητι, ζήλῳ τε διαπύρῳ περὶ τὸ σέβας, καὶ δογμάτων ἀκριθεία, περιφανεῖς καὶ ἐπισήμους γεγονότας, καὶ ἐν καιρῷ διωγμοῦ καρτερικῶς ἀθλήσαντας, καὶ πᾶσαν μὲν ὑπερβολὴν γενναίως ὑποσάντας, μὴ προδεδωκότας δὲ τὴν ἐν τοῖς δόγμασιν ἀλήθειαν, μὴ κατασέφεσθαι τῇ ὀφειλομένῃ τιμῇ· ὅπου γε πρὸ τῶν ἡμετέρων ἐγκωμίων, καὶ ὁ Θεὸς τοῖς γε τοιούτοις τὰ ἑπαθλα δίδωσι τῆς ἀρετῆς, τοὺς πόνους αὐτῶν ἀμειβόμενος, τοῦ Ἀποστόλου βοῶντος· “ Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἡγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίσιν τετήρηκα, λοιπὸν ἀπόκειται μοι, ὁ τῆς δικαιοσύνης σέφανος. „ Δικαίοις ἄρα σταθμοῖς καὶ ζυγοῖς, καὶ πρὸς παράκλησιν ἡμετέραν, ἢ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἄνωθεν παραλαβοῦσα, καὶ κανονικαῖς διατυπώσεσιν, ἐν ἐτησίοις συνάξεσι, κατὰ περίοδον ἀπαντώσεις, μνήμας τελεῖσθαι διέταξεν ἐν ἱεροῖς Συλλόγοις, καὶ Ἐκκλησιαστικαῖς εὐσεβῶν Συνελεύσεσιν, ἁγίων Ἀνδρῶν, τῶν μὲν Προφητικῇ χάριτι, τῶν δὲ Ἀποστολικῇ ἀξίᾳ, τῶν δ' αὖ αἵματι μαρτυρίου, ἐτέρων δὲ ἀσκήσεως δρόμῳ, καὶ ἄλλων ἐπὶ ἄλλαις πράξεσι θεοφιλεῖσι διηνηκότων, καὶ διηγωνισμένων, Θεῷ τε εὐηρεσηκότων, καὶ διηνυκότων εὐσεβῶς τοῦ τῇ δε βίου τὸ εἶδον· ὧν τὸν βίον καὶ τὰς πράξεις προτιθεμένη εἰς ἔπαινον, ἐκείνοις μὲν τὸ καλῆκον ἀφοσιῶται· (“ Μνήμη γάρ, φησὶ, δικαίου μετ' ἐγκωμίων. „) τοῖς δὲ φιλαρέτοις καὶ φιλεόρτοις, ἅμα μὲν τέρψιν ἐμποιεῖ πνευματικὴν· (“ Ἐγκωμιαζομένου γάρ, φησὶ, δικαίου εὐφρανθήσονται λαοί. „) ἅμα δὲ εἰς ζήλον καὶ μίμησιν ἐπαλείφει τούτους τῆς εὐσεβείας ἐκείνων· πρὸ δὲ πάντων, αὐτῷ τῷ κοινῷ Δεσπότη καὶ Θεῷ τῶν ἀπάντων, ἢ περὶ τοὺς εὐηρεσηκότας αὐτῷ δούλους παρὰ τῶν συνδούλων τιμὴ ἀναγερομένη, (ἐκείνος γάρ ἐστιν ὁ διὰ τῶν Ἀγίων δοξα-

ζόμενος, καὶ τὴν εἰς ἐκείνους τιμὴν εἰς ἑαυτὸν ἀναδεχόμενος·) ἑπαξιούς ἀντιμετρεῖ τὰς χάριτας, τοῖς εὐγνωμόνως διατεθεῖσι περὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ.

Τοσούτων οὖν ἀγαθῶν προξένου οὕσης τῆς περὶ τοὺς Ἁγίους τιμῆς, καὶ οὕτως ἀναγκαίως τοῖς εὐσεβεῖν αἰρουμένοις, ἔμπης εἰσὶν οἱ, εἴθ' ὑπ' ἀμαθείας αὐτῶν, εἴτε καὶ ταῖς τῶν ἐντεροδόξων διεφθαρμέναις βουλαῖς ὑποσκελιζόμενοι, τὰ καὶ ἡλίου λαμπρότερα ἀμαυροῦν καὶ διασείειν πειρῶνται, καὶ καθαιρεῖν τὸ ἀξίωμα τῆς ἀνηκούσης τιμῆς μεμαρτυρημένων Ἀγίων Ἀνδρῶν, σκαιῶς καὶ παραβόλως ἐπιχειροῦσι. Τὸ δὲ τοιοῦτον ἀμάρτημα, εἴτ' ἐκ τῆς οἰκοθεν ῥαθυμίας καὶ ἀπερισκέπτου ὁρμῆς, εἴτ' ἐκ τῆς διαφθορᾶς τῆς τῶν ἁλλοτρίων καὶ ἀπεσχοινισμένων μοίρας προσηλυθῆς, ὡς ζημίας οὐ τῆς τυχοῦσης παραίτιον αὐτοῖς τε τοῖς τολμῶσι, καὶ τοῖς λοιποῖς ὀρθοδόξοις τοῦ ἡμετέρου Γένους ἐν μεταδόσει γινόμενον, διορθώσεως ἀξιοῦν, καὶ θεραπεύειν οὐκ ἀπαναινόμεθα· καὶ τὸ μὲν ψεῦδος ὑπὸ παραπετάσματι, τῇ ἀγνοίᾳ, δῆθεν κρυπτόμενον καὶ λανθάνον, ἐξελέγχειν, τὴν δὲ τοῦ ἡλίου φανεωτέραν ἀλήθειαν, ἀκριβέσιν ἀποδείξεισι παριστᾶν, κατὰ τὰ, ἅπερ κέκληται προνόμια ὁ καθ' ἡμᾶς Οἰκουμενικὸς Θρόνος· προνοεῖ γάρ τῶν ἀπανταχοῦ Ἀγίων Ἐκκλησιῶν τῆς εὐσταθείας, καὶ τῆς τῶν εὐσεβῶν τοῦ καθ' ἡμᾶς Γένους ψυχικῆς σωτηρίας. Ἐστὶ δὲ τὸ ζητούμενον τοιοῦτον.

Ὁ Ἱερὸς Μάρκος ὁ τούπικλιν Εὐγενικὸς, ὁ τῆς ἐν Ἐφέσῳ Ἐκκλησίας πρόεδρος, καὶ ποιμὴν καὶ Ἀρχιερεὺς χρηματίσας, ὅτι μὲν ὁμολογουμένως ἐστὶν Ἅγιος ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἴσασι πάντες οἱ τοῦ ἡμετέρου Γένους εὐσεβεῖς, ἀποδεχόμενοι καὶ τιμῶντες αὐτὸν ἀνεκδοιάσως, ὡς Ἱερὸν τῆς Ἐκκλησίας Πατέρα· μαρτυροῦσι δὲ καὶ τὰ ὁσίως καὶ θεοφιλῶς αὐτῷ πεπραγμένα, ὁπότε, ταραττομένης καὶ ἐπηρεαζομένης τῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν δόγμασιν εὐσεβείας τε καὶ ἀληθείας, καὶ τῶν ἄλλων τῶν δυσυχῶς καὶ ἀτάκτως καὶ ἐπὶ βλάβῃ μᾶλλον, ἢ συσάσει τῆς ἀληθείας, συνεπαράντων καὶ συνεκδημησάντων τῆς Κωνσταντινου, τῶν μὲν ἀπηνυκτότων, τῶν δὲ διεσθροτότων, καὶ πάντων μονονουχὶ περιτραπῆναι καὶ

καὶ ἐνδοῦναι τῇ ἀπάτῃ καὶ καινοτομίᾳ διακεκινδυνευκότων, μόνος αὐτὸς ζήλου θείου πλησθεὶς, καὶ φρόνημα θεῖον ἀναλαβὼν, ἀντέστη γενναίως, καὶ ἀντιπαρετάξατο, καὶ τῇ παντευχίᾳ τοῦ Πνεύματος θεωρακιζόμενος, ὡς ἄλλος Δαβὶδ τὸν νοητὸν Γολιάθ ὑπὲρ τοῦ Πνεύματος ἀντεπέξει· καὶ δὴ τῇ δυνάμει τοῦ λόγου, τῇ τῶν ἐπιχειρημάτων δεινότητι, τῇ τῶν συλλογισμῶν, καὶ ἀποδείξεων ἀνάγκῃ, ὅσα περ σπενδόνη, τῶν ἐναντίων τὰς σοφιστικὰς ἀντιθέσεις, εὐσόχως βαλὼν καὶ περιτρεψάμενος, καὶ ὡς ἰσὺν διαλύσας ἀράχνης, τὸ ὄρθον καὶ ἀληθὲς τοῦ ἐν ἡμῖν δόγματος, συνέστησέ τε καὶ κατεσκεύασε, καὶ τὴν ἀλήθειαν θριαμβεύουσιν ἔδειξε, μόνος διαμείνας ἐν τῷ πολέμῳ ἀπερίτρεπτος καὶ ἀνάλωτος, οἷά τις ἀήττητος καὶ ἀκαταγώνιστος τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης, καὶ τῆς εὐσεβείας προσάτης ἀπερικλόνητος· κἀντεῦθεν ἀπώσάμενος γενναίως τῶν ἐναντίων τὴν φάλαγγα, τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν τοῦ ἐπηρτημένου κινδύνου ἐν δόγμασι διεσώσατο.

Τοιαῦτα μὲν αὐτοῦ τὰ περὶ εὐσεβείας, καὶ τοῦ μὴ ἀνασχέσθαι περιτραπῆναι τὴν ἐν δόγμασιν ἀλήθειαν, ξέναις καὶ ἀπροσφύλοις προσήσεις καὶ νοθεύσεσι, γενναῖα καὶ ἡρώϊκά, καὶ ζήλου γέμοντα ἀρισεύματα, καὶ κατορθώματα, οὗ τὴν τυχοῦσαν μαρτυροῦντα αὐτῷ κατὰ Θεὸν ἀρετὴν, ἀγιότητά τε καὶ τελειότητα.

Ὅτι δὲ παρὰ ταῦτα, καὶ ὁ λοιπὸς αὐτοῦ βίος, πολλοῖς πανταχόθεν κομᾷ καὶ βρῦει πλεονεκτήμασι, καὶ ἀρετῶν ἐνθέων ποικιλία καταγλαΐζεται, ἔξεσι τῷ βουλομένῳ μαθεῖν, ἐντυχόντι ταῖς βίβλοις καὶ τοῖς συγγράμμασι τοῦ τῆς μακαρίας λήξεως γενομένου αἰοδίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Κυρίου Δοσιθέου, τῷ τῆς Ἀγάπης ἐπιγραφόμενῳ, τῷ τῆς Χαρᾶς, καὶ τῷ τῆς Καταλλαγῆς, ἔτι δὲ καὶ τῷ τοῦ Νεκταρίου Πατριάρχου, ἐπιλέχσθαι, καὶ λαβεῖν ἐξ αὐτῶν βεβαίως καὶ ἀναμφιλέκτους τὰς ἀποδείξεις, καὶ μαρτυρίας περὶ τοῦ βίου καὶ τοῦ τρόπου, καὶ τῆς τῶν ἡθῶν ἀρετῆς, ἔτι δὲ καὶ τοῖς ἐν λόγοις σοφίας τε καὶ δυνάμει, τῆς ἐξηκριβωμένης Θεολογίας, τῆς περὶ τὰ δόγματα σεβρότητας, τῆς περὶ τὰς διαλέξεις γενναίας καὶ ἀνεκδότου ἐνστάσεως, καὶ πολλῶν ἄλλων ἐπαινουμένων ἀρετῶν· καὶ γὰρ ἐν τῷ ῥηθέντι τῆς Ἀγάπης τόμῳ, περὶ τὰ προλεγόμενα σελίδι κα'. ἐπὶ λέξεως οὕτως ἔ-

γράφεται· “Μάκαρος ὁ Ἐπίσκοπος, γέννημα· ἦν καὶ ὄφραμα τοῦ ἀντι-
κρῦ Βυζαντίου Γαλάτου, ὅπου ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ· οὐ καὶ ὡς Ἀγίου.
ἔορτὴν ἐτήσιον ἐτίθουν εἰς συγχενοῖς αὐτοῦ· ὡς σημεῖοι καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Νεκτάριος ἐν τῷ θ' τμήματι τοῦ Συνταγματίου αὐτοῦ· καὶ ἐν
τοῖς Μοναστηρίοις τοῖς κατέκρινεν ἐν τῷ Ἀθῶνι, εὐρίσκειται. ὁ Κανὼν τῆς
ἔορτῆς, καὶ πολλοὶ πολλῶν λόγοι ἐγκωμιαστικοὶ, περὶ αὐτοῦ συγγραφέν-
τες. „ Καὶ ἐπομένως τὸ τῆς Θεολογίας καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ
ἐκτίθεται μέγεθος, “ δεικνύμενον, φησὶν, οὐ μόνον ἀπὸ τῶν συγγραμ-
μάτων αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν Πρακτικῶν τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ Συ-
νόδου. „ Καὶ κατωτέρω· “ Τὴν δὲ παρὰ τοῦ Βασιλέως γενομένην αὐτῷ,
φησὶ, σπουδὴν, καὶ τιμὴν, ἔτι δὲ καὶ τὸν ζῆλον, καὶ τοὺς ἐν Φεβρουάριῳ
καὶ Φλωρεντίᾳ περὶ τῆς ὀρθοδόξιας, καὶ Κωνσταντινουπόλει, ἀγωνίας αὐ-
τοῦ, γράφει ὁ μέγας Ἐκκλησιάρχης Σίλβεστρος. Ἐτι δὲ τὴν δυνάμιν τῶν
αὐτοῦ συγγραμμάτων, καὶ τὰ ἐγκώμια τῆς πανοσίου αὐτοῦ ζωῆς, ἐν
προομιῳ τῶν Ἀντιρόητικῶν αὐτοῦ, διὰ βραχέων ἱσορεῖ ὁ Νομοφύλαξ.
(ὅρ. 6) Παρὰ ταῦτα, οἱ Πατέρες τῆς ἐν τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ Συνελεύσεως,
ἐν τῇ πρὸς Ἰωάννην τὸν Βασιλέα ἀναφορᾷ αὐτῶν, τμήματι ιζ'. πρό-
μαχον τῆς ἀληθοῦς δόξης ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ εἶμα πάντων τῶν Ὀρθο-
δόξων αὐτὸν ὀνομάζουσιν. Ἡ δὲ ἐν τῇ Ἀγίᾳ Σοφίᾳ Σύνοδος δεῖ-
κνυσιν αὐτὸν κατ' οὐδὲν διαφέροντα τῶν διαβεβημένων πάλαι
Πατέρων, ἐπὶ σοφίᾳ καὶ δογμάτων ὀρθότητι· ἃ δὴ καὶ ἐν τῷ τῆς
Κατάλλαγῆς κείμεναι τόμῳ. „ Καὶ κατωτέρω· “ Γεώργιος, φησὶν, ὁ
Σχολάριος, ἐν τῇ τῆς κατὰ Βέγκου Συνόδου Σημειώσει, ἀσυγκρίτοις
αὐτὸν ἐγκωμίοις κατασέφει· καὶ ἐν τῷ κατὰ τῆς προσθήκης λόγῳ
αὐτοῦ φησὶν· ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Ἐπίσκοπος, γενναίως ἡγώνι-
σαι καὶ καλῶς, καὶ τὰ παρ' ἐκείνων, ἦτοι τῶν Λατίνων, πάντα
σοφιστικῶς ἐπικεχρωσμένα ἐξήλεξε. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ζωῆς
αὐτοῦ· ὅτι δὲ ἀπέθανε, φησὶ, θαυμασίως, καὶ ἐτάφη ἐντίμως, μαρτυ-
ρεῖ ἡ ἐπικήδειος Μονοδία, ἣν ἐν τῇ ταφῇ αὐτοῦ πεποίηκεν ὁ ῥηθεὶς
Ιεώργιος ὁ Σχολάριος. „ Καὶ ταῦτα μὲν ῥητῶς οὕτω κείμενα ἐν τῷ
ῥηθέντι τῆς Ἀγάπης τόμῳ· τὰ δ' ἄλλα ἐν ταῖς λοιπαῖς, ὡς εἴρηται,
βίβλοις· ἐξ ὧν οἱ βουλούμενοι δύνανται ἀποδρέψασθαι τὰ εἰς τιμὴν τοῦ
Ἀν-

Ἄνδρὸς διὰ μακρῶν συγγραφέντα. Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, καὶ λαμπρῶς ἀποδεικνυμένης ἐκ τῶν εἰρημένων τῆς κατ' αὐτὸν ἀγιότητος, πρὸ χρόνων ἤδη τριῶν, ἦται κατὰ τὸ παρελθὸν ἀψλ'. Σωτήριον ἔτος, συνέβη ἀντιλογίαν τινὰ γενέσθαι περὶ τοῦ Ἁγίου τούτου, ἐν τῇ αὐτόθι περιφῆμῳ Νήσῳ Κεφαλληνίας· τοῦ γὰρ αὐτόθι διατελοῦντος ὁσιωτάτου ἐν Ἱερομόναχοις κὺρ Συμεὼν τοῦ Βυζαντίου, ζήλω θεῷ αἰδοῖ τε καὶ εὐλαβείᾳ τῇ περὶ τὸν Ἅγιον τοῦτον, βουλευθέντος ἐορτάσαι τὴν μνήμην αὐτοῦ, καὶ ἐν Ἐκκλησίᾳ δοξολογῆσαι, κατὰ τὸ ἔθος τῆς καθ' ἡμᾶς ἱερᾶς ἀγιστείας, τινὲς τῶν αὐτόθι χριστιανῶν, οὐκ οἶδμεν πόθεν ἐπαρθέντες, διηνέχθησαν πρὸς αὐτὸν, ὡς νεωτερίζοντα δῆθεν, καὶ καινότομοῦντα ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐπεισάγοντα καινὴν ἐορτὴν, τῇ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίᾳ ἀνένδεκτον, προβαλλόμενοι εἰς πιθανὴν δικαιολογίαν αὐτῶν, τὸ ἀγνοεῖν καὶ μὴ εἰδέναι, εἴπερ ἀποδέχεται ὅλως ἡ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησία τὴν τελετὴν τῆς τοιαύτης ἐορτῆς, καὶ εἰ τιμᾷ τὸν ῥηθέντα Μάρκον Ἐφέσου ὡς Ἅγιον ἦν τινα ἐνθασιν καὶ ἀντιλογίαν, καὶ σφαλερὰν ὑπόνοιαν αὐτῶν, ἀναμαθόντες ἤδη παρὰ τῶν διατριβόντων εἰς τὰ ὧδε Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν ἐκ τῆς αὐτῆς περιφῆμου Νήσου Κεφαλληνίας ὁρμωμένων, ἀναγχειλάντων τῇ ἡμῶν μετριότητι, Συνοδικῶς προκαθημένη, καὶ διηγησαμένων τὴν ἐπισυμβᾶσαν αὐτόθι διένεξιν, ἀπορίαν τε καὶ ἀμφισβήτησιν ταύτην, καὶ ἐπομένως ἀξιωσάντων καὶ δεηθέντων, Συνοδικῇ διαγνώσει γενέσθαι τὴν διασάφειν τοῦ ζητήματος, καὶ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἀπορουμένου, ὥστε, ἐπιγνωσθείσης καὶ κυρωθείσης τῆς ἀληθείας, ἐπιφομισθῆναι μὲν καὶ ἐμφραγῆναι τοῦ λοιποῦ τοὺς εἰκῇ ἀντιλέγοντας, τοὺς δὲ εὐσεβεῖς καὶ φιλοθεοὺς λαβεῖν πληροφορίαν, καὶ βεβαίαν τοῦ πράγματός ἀπὸδειξιν· οὐκ ἔγνωμεν παριδεῖν τὴν φιλονεικίαν ταύτην καὶ ἀμφισβήτησιν ἀθεράπευτον, ἀλλὰ τὴν τοιαύτην αἴτησιν καὶ ἀξίωσιν αὐτῶν, ὡς εὐλογον καὶ δικαίαν, καὶ πρὸς κατάρτισμόν καὶ ὠφέλειαν ἀφορῶσαν τοῦ αὐτόθι χριστιανώμου καὶ ὀρθοδόξου πληρώματος, ἀπὸ δειξάμενοι προσηνῶς, ἄλλως τε περὶ πολλοῦ ποιοῦμενοι τὴν εἰς τοὺς Ἁγίους Ἄνδρας τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῶν ὁρθῶν αὐτῆς δογμάτων προσάτας καὶ ὑπερμάχους τιμῇ, καὶ αἰδῶ, καὶ εὐλαβεῖσθαι,

γρά-

γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος Συνοδικῶς, μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων Ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἀποφαινόμεθα ἐν ἁγίῳ Πνεύματι, δηλοποιούμεν τε καὶ γνωρίζομεν πᾶσιν ὑμῖν τοῖς εἰς τὰ αὐτόθι, καὶ ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξοις Χριστιανοῖς, μετὰ πάσης τῆς ἀληθείας, ὡς ἡ καθ' ἡμᾶς ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, τὸν Ἱερὸν τοῦτον Μάρκον Ἐφέσου τὸν Εὐγενικόν, καὶ οἶδε, καὶ τιμᾷ, καὶ ἀποδέχεται Ἅγιον Ἄνδρα καὶ Θεοφόρον, καὶ Ὅσιον, καὶ ζηλωτὴν τῆς εὐσεβείας διὰ πυρον, καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἱερῶν δογμάτων, καὶ τοῦ ὁρθοῦ λόγου τῆς εὐσεβείας πρόμαχον, καὶ προασπιστὴν γενναϊότατον, καὶ τῶν προηγησαμένων ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις, ἱερῶν Θεολόγων, καὶ κοσμητόρων τῆς Ἐκκλησίας μιμητὴν καὶ ἐράμιλλον, καὶ τὴν σωζομένην ἔκθεσιν περὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς διαληφθεῖσι βιβλίοις τοῦ αἰοδίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κὺρ Δοσθεοῦ, καθὼς ἀνωτέρω ἐπὶ λέξεως ἐκτίθεται, ὡς ἀληθεστάτην καὶ γνησίαν, καὶ ἀναντίρρητον συνισῶμεν πᾶσι, καὶ παραδίδομεν, καὶ διαβεβαιούμεθα ἐν ἁγίῳ Πνεύματι, ὥστε μηδένα τοῦ λοιποῦ ἐξ ἡμῶν ἀπάντων τῶν εἰς τὰ αὐτόθι, καὶ ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων ἀπλυστέρων τῶν εἰς τὰ αὐτόθι, καὶ ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων, ἀμφιγνοεῖν, καὶ διζάζειν, καὶ ἐθελονάκως ἀντιφέρειν τῇ τοῦ Ἀνδρός τούτου ὁσιότητι, καὶ ἀγιότητι, μηδὲ προσέχειν ταῖς κενοφωνίαις τῶν ἑτεροδόξων· οἱ τινες ὑπὸ πάθους, καὶ φθόνου, καὶ πεισμονῆς φιλονεικοῦντες, πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀμβλυφθόντες, καὶ πεισμονῆς φιλονεικοῦντες, καὶ ἐπιτίθενται τοῖς τοῦ καθ' ἡμᾶς γένους Ὁρθοδόξοις, φαισπεπιπλάσους ὑπόνοιαις, καὶ σαθεοῖς ἐπιχειρήμασι τοὺς ἀπλουτέρους τῶν Ὁρθοδόξων ὑποσκελίζειν, καὶ περιτρέπειν, καὶ τῆς εὐθείας ὁδοῦ ἐξίστην, καὶ ἀπάγειν ἐπιβούλως πειρώμενοι· ἀλλὰ ταῖς φιλονεικίαις τῶν τοιούτων μακρὰν χεῖρην φράσαντες, τῇ παρούσῃ πατρικῇ, καὶ Συνοδικῇ ἡμῶν νοουθεσίᾳ, πειθηνίους καὶ κατηκόους σφᾶς αὐτοὺς παρέχετε, καὶ τοὺς ὑπ' εὐλαβείας βουλομένους ἐορτάζειν τὴν μνήμην τοῦ ῥηθέντος Ἀγίου, καὶ ἐτησίως πανηγυρίζειν, κατὰ τὴν ἰθ' τοῦ Ἱαν-

Ε

νου-

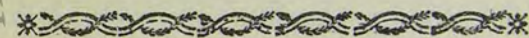
νοναρίου μηνός, ὡς εἶθις αἰ τῇ καθ' ἡμᾶς ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ
Ἐκκλησίᾳ, μηδαμῶς κωλύετε, ἢ ἀποτρέπετε, μηδ' ὡς καινο-
τομοῦντας ἐπιμέμφεσθε· μάλλον δ' ἀποδεχόμενοι μετ' εὐμενείας
τῶν τοιούτων τὸν ζῆλον, καὶ ἐπαινείτε τὸ ἔργον, ὡς θεοφίλες
τε καὶ δίκαιον, καὶ παρὰ τῇ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτῃ Ἐκκλη-
σίᾳ ἔνθεσμόν τε καὶ νόμιμον, καὶ ἐπιτετραμμένον· Καὶ οὐ-
τω μὲν ποιοῦντες, καὶ ὑπακοὴν ἐνδείξάμενοι τῇ ὀφειλομένῃ
τοῖς γνησίοις τέκνοις, τῆς κοινῆς μητρὸς, τῆς καθ' ἡμᾶς
τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, εἴητε συγκεχωρημένοι καὶ
εὐλογημένοι παρὰ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος, καὶ ἔχοιτε
τάς εὐχὰς καὶ εὐλογίας πάντων τῶν Ἁγίων καὶ Θεοφόρων
Πατέρων· ὅς δ' ἄντις ἐξ ἡμῶν ἀπάντων τολμήσῃ ἀπειθῆς φα-
νῆναι, καὶ παρήκοος, τοῖς ἐν τῷ παρόντι Συνοδικῶς ἀπο-
φανθεῖσι, καὶ τὴν περὶ τὸν Ἅγιον καὶ Ἱερὸν τοῦτον Μάρ-
κον τιμῆν, καὶ τῆς ἑορτῆς αὐτοῦ τὴν τελετὴν ἐπιχειρήσῃ,
αἰωδήτινι λόγῳ καὶ τρόπῳ, ἐμποδίσαι· ὁ τοιοῦτος, ὁποῖος
ποτ' ἂν ᾖ, ἱερωμένος, ἢ λαϊκός, ἀνὴρ, ἢ γυνή, μικρός, ἢ
μέγας, καὶ ἡστυνοσὺν τάξεώς τε καὶ καταστάσεως, καὶ βα-
θμοῦ, ἀφωρισμένος εἴη παρὰ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ
ἑωποιοῦ καὶ ἀδιαιρέτου μακαρίας Τριάδος, τοῦ ἐνὸς τῇ φύ-
σει μόνου Θεοῦ, καὶ κατηραμένος, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ
μετὰ θάνατον ἄλυτος αἰωνίως, καὶ τυμπανιαῖος, καὶ πάσαις
ταῖς Πατρικαῖς, καὶ Συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος, καὶ ἔνο-
χος τοῦ πυρός τῆς γεέννης, καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ μετὰ τοῦ
προδότου Ἰούδα, καὶ τῶν θεομάχων Ἰουδαίων, τῶν σαυρω-
σάντων τὸν Κύριον τῆς δόξης· εἴη δὲ καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀ-
ναθέματι ὑπεύθυνος· Ὅτι οὖν ποιήσατε ἅπαντες, ὡς γρά-
φομεν, ὑπακούοντες εὐπειθῶς καὶ εὐγνωμόνως τοῖς ἐν τῷ
παρόντι γεγραμμένοις, ὡς τέκνα γνήσια τῆς Ἀνατολικῆς
τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ τῶν ὁρθῶν αὐτῆς δογμάτων
ὑπαδοὶ καὶ ἀκόλουθοι, ἵνα καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις, καὶ
τὸ ἄπειρον ἔλεος, καὶ ἡ εὐχὴ, καὶ ἡ εὐλογία τῆς ἡμῶν
με-

μετριότητος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἐν ἔτει Σωτηρίῳ αψλδ'. ἐν μηνὶ Φεβρουαρίου, Ἰνδικτιῶνος ιβ'.

1 ὁ Καισαρείας Νεόφυτος.	2 ὁ Κυζίκου Ἀνανίας.
3 ὁ Νικομηδείας Θεόκριτος.	4 ὁ Νικαίας Καλλίνικος.
5 ὁ Χαλκηδόνος Καλλίνικος.	6 ὁ Θεσσαλονίκης Ἰωακείμ.
7 ὁ Ἰκονίου Ἰωακείμ.	8 ὁ Σουλβρίας Μακάριος.
9 ὁ Ἀθηνῶν Ζαχαρίας.	10 ὁ Κρήτης Γεράσιμος.
11 ὁ Παλ. Πατρῶν Γεράσιμος.	12 ὁ Σμύρνης Νεόφυτος.
13 ὁ Θηβῶν Ἀθανάσιος.	14 ὁ Παρωναζίας Δανιήλ.
15 ὁ Μεσημβρίας Γρηγόριος.	16 ὁ Χίου Δανιήλ.

Ταῖς πρεσβείαις σου σῶζε τοὺς τιμῶντάς σε, θεράπων Χριστοῦ·
Μάρκε, τῆς Ἐρέσου πανεύρημε Ἱεράρχα.

Εἰς τὸν σφρότατον καὶ ἁγιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἐρέσου, κύριον.

Μάρκον τὸν Εὐγενικόν,

εἰχὼ Ἡρωϊκοὶ τοῦ κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Ἱερομνήμονος (ὁρ. γ.).

- Αὐτὸς ἄρ' ἔπτης ὃ σὺ μακάρτατε λάτρι Θεοῦ,
γαίης ἄκρα φαείνας, τὴν δ' Ἐρεσον παιδεύσας,
εὐσεβίης μέγ' ἔρεισμ' Ἱερῶν φέρτατε Μάρκε,
παμφανόντ' ἐς Ὀλύμπιον ἄφθιτον αἰεὶ οἶκον,
5 σὺν θ' ἐτέροις μακάρεσσι Θεοῦ φίλοις οἰκήσων,
ἄμμι γούους δ' ὅπασας, καὶ θυμοφθόρ' ἄλγεα πάσχειν.
Σῶμα μὲν ἡγνίσας, ἡδ' ὑπέταξας κρείττονι μοίρᾳ,
ἡντρέπεισας δ' ἐρατὸν θ' ἱερὸν τε Θεῷ σέο χῶρον
οἱ ναίων, φώνεις λιγέως, φάος εἰσόκεν ὥρας,
10 ὅχρεο δ' ὡς, λαλεῖ αὐθις μὲν πτυκτίσι σῆσιν,

ἀ-

- άνίκα δ' ἔσβετο νῶν τὰ Θεοῦ σαφές, σά γε γλῶσσα,
πλαζόμεθα' σοναχαῖσι τετὴν ποθέοντες αἰοδὴν.
Εὐσεβίης ρεύσαντας ἅπαντας ἐκλινας ἀλιτρούς,
σαῖς πινυταῖς ὑποθημοσύναις κλονέων ἰδ' ἐλέγχων.
15 Ἦδρασας αὖ δὲ σαόφρονας εἰνὶ ἀληθείᾳ πίσει,
σαῖς πινυταῖς ὑποθημοσύναις ἡγούμενος αὐτοῖς,
εὐσεβίης θνητοῖσι διδούς ἀγνὰ ὄργια τούτων,
οἳ μὴ θνησκούσης λάλαχον τῆς λήϊος ὥδε.
Ωτ' πάτερ, ἀμφὶ τὸν ὑψίστου σὺ μακάριστα θεῶν,
20 ἀγγὴλ λάμπων, εὐσεβίης ἄθλων ὑπερ, ἔσης,
Θεολόγοις μακάρεσσι σὺν, ὅς ῥα κάμες ταῖς ἴσον·
ὃν φορέειν λίσσαι γε δύας ἀπο τῶν σέο παίδων,
τάξιος αὖ τεύξασθαι σῆς γε, δίκης ἐνὶ ὥρᾳ.

Ἐ γ ρ ά φ ε τ ο .

Στίχ. 1. ὦ μακάριστα — Στ. 4. αἰπήν — Στ. 6. γόνους... θυ-
μοφόρη — Στ. 7. κρείττονι πάτερ, — Στ. 8. τ' ἐρατεινὸν ἱερόν τε
— Στ. 9. φώνει — Στ. 10. σικτήσι σῆσιν. Ἡ σύνταξις λαλεῖ μὲν σά
γε γλῶσσα, άνίκα δ' ἔσβετο νῶν τὰ Θεοῦ σαφές, πλαζόμεθα κτλ. — Στ.
11. σαφούς, — Στ. 14. (ἀνευ τοῦ, Σαῖς) πινυταῖς ἐπισημοσύναις —
Στ. 15. Ἦδρασας αὖ σαόφρονας εἰν ἀληθείᾳ πίσει, — Στ. 16. (ἀνευ
τοῦ, Σαῖς) πινυταῖς... αὐτῆς, — Στ. 17. εὐσεβίης ὄργια διδούς
ἀγνὰ θνητοῖσιν, — Στ. 18. οἳ μὴ θνησκούσης λάλαχον λήϊος οἶδεν. —
Στ. 19. σὺ μακάριε — Στ. 20. ἄθλων σῆς ὑπερ, — Στ. 22. οὐ φο-
ρέειν λίσσαι δύας τὰς σέο παίδων ὑπερ, — Στ. 23. τάξιος αὖ τεύξε-
σθαι τεῆς εἰν ὥρᾳ δίκης.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ .

Σελ. 14. (1) Θεόδωρος ὁ Ἱερομνήμων ἐν Διαλόγῳ μετὰ Μο-
ναχοῦ τινος τῷ ἐν τῷ Τόμ. τῆς Χαράς σελ. 611, λέγει· “Θαυμάσιος
ὁ ἄνθρωπος, (ὁ Μάρκος,) πᾶσι Πνευματικοῖς χαρίσμασι κεκοσμημέ-
νος, πρὸ τῆς Ἀρχιερωσύνης βίον ἀσκήσας Ὀσιακόν. „ Γεννάδιος δὲ
ἐν Γ' Λόγ. περὶ Προορισμ. λέγει, ὅτι ὁ Θεῖος Μάρκος ἐπὶ τῆς Βασι-
λείας Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, ἐν Ἱερομονάχοις ἔτι τελῶν, κατή-
κει ἐν τῇ Μονῇ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, τοῦ ἐν τοῖς
Μαγιάνοις· “Ὁ μὲν οὖν Ἱερώτατος Ἀρχιερεὺς τῆς Ἐρέρου... τὴν ἀ-
πόκρισιν ταύτην (περὶ Προορισμοῦ ἐρωτηθεὶς,) μετὰ τὸ συγγραῖναι, ἔ-
τι ἐν Ἱερομονάχοις ταπτόμενος, ἀνέγνω τῷ Βασιλεῖ Ἰωάννῃ, ἐν τῷ
ναῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃν Πεφανερωμένον ἐκάλουν, (ὅ-
που τανῦν ἔστι περὶ τὸ Βυζάντιον τὸ μεῖναν Ἀγίασμα τοῦ Χριστοῦ
Σωτῆρος λεγόμενον, συγχωρηθὲν παρὰ τῶν κρατούντων, τῇ 5' Αὐγού-
στου ἡμῖν ἐκεῖ ἀπερχομένοις ἀγιάζεσθαι.) ἐγῆιστα ὄντι τῆς Μονῆς τῶν
Μαγιάνων· ἀνέγνω δὲ παρόντος ἐμοῦ· ἤλθε γὰρ μηνυθεὶς ἐκ τῆς ῥη-
θείσης Μονῆς, μηνυθεὶς ἅμα καὶ τὸ σύγγραμμα φέρειν „ κτλ.

Σελ. 15. (2) Ὁν Ἀθανάσιος ὁ Πάριος συνέγραψε καὶ ἐξέδωκεν
ἐν ἔτει 1785.

Σελ. 15. (3) Ὁρ· τὴν Ἐγκύκλιον αὐτοῦ Ἐπιστολὴν τοῖς ἀπαντα-
χοῦ Ὁρθοδόξοις, ἐν τῷ Τόμ. τῆς Χαράς σελ. 631. καὶ μᾶλλον, Τόμ.
Ἀγάπης, σελ. 581.

Σελ. 16. (4) Παρὰ τῷ Μεγ. Ἐκκλησιάρ. Σιλβέστρῳ τῷ Σγουρο-
πούλῳ.

Σελ. 21. (5) Οὗτός ἐστι Σεραφεῖμ ὁ Α', ὁ ἀπὸ Νικομηδείας ὅς
ἐπατριαρχευσεν ἐπὶ Σουλτάν Μαχμούτ, 1733, καὶ διήρκεσε μῆνας 10'
διεδέχθη δὲ αὐτὸν ὁ ἀπὸ Καισαρείας Νεόφυτος.

Σελ. 25. (6) Ἰωάννης, ἀδελφὸς τοῦ Ἁγίου. Τὰ Ἀντιβόρητικὰ
αὐτοῦ εὐρήσεις ἐν Τόμ. Καταλλαγῆς, σελ. 206.

Σελ. 29. (7) Οὗτος ὁ Θεόδωρος, ὁ διάκονος, καὶ Ἱερομνήμων
τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας, ὁ τοῦπίκλῃν Ἀγαλλιανός, ὡς
φαί-

φαίνεται ἐν τῇ Καταλλαγῇ σελ. 439. γράφων Κορδελιάς πῦα ἐν τῶν παλαιῶν Πατέρων κατὰ Λατίνων, ἀξία λόγου τήν τε φράσιν καὶ ἐννοίαν. ὁ αὐτὸς φαίνεται καὶ Δικαιολύλαξ, ἐν τῇ Ἀγάπῃ σελ. 113, ἐνασκινάζων τὸν Λατινόφωνα Ἰωάννην τὸν Ἀργυρόπουλον, καὶ τὴν ἦν ἐπεμψεν ἀπὸ Ἰταλίας ἐνωτικὴν ἐπιστολὴν πρὸς Λουκᾶν τὸν Νοταρᾶν, τὸν ἐνδοξότατον μέγαν Δούκα τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ὃν καὶ ἐπιχειροῦν ὁ Θεόδωρος διὰ τὴν εἰς τὰ κοινὰ προθυμίαν αὐτοῦ καὶ ἐπαρελές, καὶ διότι ἐγκριότατος, λέγει, κοινὸν πρυτανεῖον ἀγαθοῦ καὶ πάσης χρείας καὶ βοήθειας πρὸς ἑκάστον.

Τούτου τοῦ Θεόδωρου τοῦ Δικαιολύλακος εὗρε Δοσίθεος ὁ Πατριάρχης ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς μητροπόλεως Ἡρακλείας, ἐν χειρογράφῳ βιβλίῳ, περιέχοντι τὸ νόμιμον τοῦ Ἀρμενοπούλου, εὗρε λέγω ἐν αὐτῷ καὶ Σχῆμα περὶ τοῦ οἰκοδομηθέντος φρουρίου ἐν τῇ Λαίμνοκοπίᾳ παρὰ τοῦ Ἀμπα Μουχαμέδ, καὶ περὶ τῶν κακῶν ὧν ἐποίησεν ὁ αὐτός, κείρων καὶ αἰχμαλωτίζων τὰ προάσια καὶ τὰς πέριξ χώρας τῆς πόλεως, ἐν ἔτει 1453 ἀπὸ Χριστοῦ. (Τόμ. Καταλλαγ. Ταῖς ἐντευχόμεν. σελ. 3.)

Ἄλλ' ὁ αὐτὸς Θεόδωρος φαίνεται καὶ μέγας Οἰκονόμος· πρὸς ὃν γράφει τὸν δ' Λόγον περὶ Προορισμοῦ Γεννάδιος ὁ Σχολάριος· “ Τῷ μεγάλῳ Οἰκονόμῳ κυρίῳ Θεοδώρῳ τῷ Ἀγαλλιανῷ. Σὺ μὲν καλῶς ποιεῖς φίλτατε·, , κτλ. ἔπεμψε γὰρ ὃν ἐποίησεν ὁ Θεόδωρος λόγον περὶ Προορισμοῦ Γενναδίου, ἐπιτρέπων αὐτῷ ἢ διαγράφειν, ἂν ἀπαρέσκων δοκῇ, ἢ βεβαιῶν ἀξίων. Ἐπαινεῖ λοιπὸν αὐτὸν ὁ Γεννάδιος· “ Ἡμεῖς δὲ καλῶς ἐπιστήσαντες τῷ συγγράμματι, τῇ σῇ πολυχρονίῳ περὶ τῶν τοιούτων εἰδήσει καὶ πείρᾳ προσῆκον ἔγνωμεν ὃν καὶ πρεσβυτικὸν ἀντικρυς . . . ταύτην ἐκ προχείρου τὴν ψῆρόν σοι περὶ τοῦ συγγράμματος πέμπομεν· ταύτης κοινωνὸν ἔξεις ἅπαντα σοφὸν μεθ' ἡμῶν· εἰδὲ μὴ ὅσι νῦν ἐν τῷδε τῷ κλίματι (ἴσ. ἐγράφη ἐν τῷ Μοναστηρίῳ τοῦ Προδρόμου, τῷ ἐν τῷ ὄρει τοῦ Μενικέως τῷ πρὸς ταῖς Φεράραις, ἐν ᾧ παραιτηθεὶς τῆς Πατριαρχίας ἐμόναζε·) τοιοῦτοι σοφοὶ· φεῦ τῆς δεινῆς τοῦ Γένους ἡμῶν ἀμορφίας! ἀλλ' ἀρκεῖτω σοι τῶν σοφωτάτων τῆς Ἐκκλησίας διδασκάλων ὁ κύκλος·, , κτλ. (Ἀνέκδ. Γενναδ. Χεῖρ

Μαρ-

Μαρχουίνου.)

Ὅτι δὲ εἶχε τρία ἀρχοντίκια εἶπουν ὁρφίκια, οὐ παράδοξον, τὰ μὲν δύο, Ἐκκλησιαστικά, τὸ Ἱερομνήμων καὶ Οἰκονόμος· τὸ δὲ Δικαιοφύλαξ, Βασιλικὸν τοῦ εὐαγοῦς κλήρου τοῦ Παλατίου· ἦν γὰρ σύνηθες ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, καὶ Ἐκκλησιαστικῷ καὶ Βασιλικῷ ὁρφικίῳ κοσμεῖσθαι· ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ὑπογραφῶν, τῶν ἐν ταῖς Προλεγομένοις τοῦ Τόμου τῆς Ἀγάπης σελ. 113.

Τοιοῦτος μὲν οὖν ὁ Θεόδωρος, καὶ τοιαῦτα αὐτοῦ τὰ συγγράμματα, καλῶς γεγραμμένα, ὁρθῶς βαίνοντα ταῖς συντάξεσι τοῦ καθ' Ἑλληνας λόγου, καὶ σχήμασι ῥητορικοῖς καλλυνόμενα, ὅπου δέοι· καὶ τοι καὶ ἕτερα εἶχεν, ἅπερ ὑπισχνεῖτο τύποις ἐκδώσειν ὁ Πατριάρχης Δοσίθεος· (Τόμ. Ἀγάπ. Τοῖς ἐντευχόμεν. σελ. 3.) Τὶ δ' ἂν τις εἴποι περὶ τῶν παρόντων Ἡρωϊκῶν σίγων αὐτοῦ; οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν οὐκ εὖ βαίνουνσι τοῖς ποσὶ, καὶ οὔτε τοῖς κόλοις μερίζονται, οὔτε τοῖς χρόναις τῶν συλλαβῶν εὐτυχοῦσιν· ἀλλ' ὅσους μὲν εὐπετέες ἦν, ὅπως οὖν μεταποιηθέντας, ὁρθοθατεῖν, φυλαττομένης καὶ τῆς ἐννοίας, τοῦτό μοι πεποιήται, ὡς ἐκ τῆς ἀντιθελῆς πρὸς τοὺς πρωτοτύπους φανερόν τῷ βουλομένῳ γενήσεται· ὅσους δ' αὖ ἦν ἀδύνατον, εἰ μὴ τις ὅλως μεταβάλῃ τὸ ποίημα, οὗτοι δὴ ἀφέθησαν, ὥστε εἶχον χωλαίνοντες, αἰδοῖ τῆς ὁρθότητος τῶν τοῦ ἀνδρὸς ἐννοιῶν· ὅσας δὲ μεταβολὰς πεποίηκα λεξικᾶς καὶ ἐτέρας, αὗται ὑποκειμένως ἐσημειώθησαν, ὅπως ἐγράφητο ἐν τῷ πρωτοτύπῳ.

Ἐτυπώθη ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Μακαριωτάτου
Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων καὶ πάσης
Παλαιστίνης, κυρίου κυρίου
Ἀθανασίου.